

SUMÉR-MAGYAR TANULMÁNYOK

CSÖKE SÁNDOR

A SUMÉR ÖSNYELVTŐL
A MAGYAR ÉLÖNYELVIG

SUMÉR-MAGYAR TANULMÁNYOK

I.

Szerkeszti:

FEHÉR MÁTYÁS JENŐ

TURUL KIADÓ

CSÖKE SÁNDOR:

A SUMÉR ÖSNYELVTŐL
A MAGYAR ÉLŐNYELVIG.

NEW YORK 1969.

Copyright by
Fehér Máttyás Jenő
TURUL Könyvkiadó
266 Pennington Ave
PASSAIC N.J.07055

Minden jog fenntartva.

B E V E Z E T Ő .

A Szumér-Magyar Tanulmányok sorozata ezzel a kis munkával indul. Terjedelme nincs arányban jelentőségével. "A sumér ősnyelvtől a magyar élnyelvig" lefolyt hangtörténet időben ötezer esztendő tölts ki és ez a szinte legendák meszeségébe hatoló folyamat nem pusztán véletlenek sorozata, hanem keretekbe szorítható törvényszerűség erejével hat a kutatóra.

A mostoha sorsú sumérológia ellenfelei "véletlenek" szokták minősíteni a két nyelv közti szinte kiáltó hasonlatosság egy-egy megnyilvánulását. Ez a kis tanulmány gyökeres cáfolat ezekre a "véletlenekre".

A véletlenekben nincs törvényszerűség. Mert ha van, akkor megszűnnek véletlenek lenni, és a logika rendje szerint törvényszerűséggé alakulnak át.

Ez a törvényszerűségi folyamat jellemzi Csőke Sándor "Hangtörténetét" és eredményeit megtétezi az a tény, hogy kutató, hasonlító módszereit nem vindikálja megának, hanem azonosítja őket a nemzetközileg elismert és magyar nyelvészek által is szentesített módszerekkel. Nincs is ebben önmagában véve semmi rendkívüli, csak a lelkiismeretes kötelességtudat a magyar nyelv eredetét kutató szándékában.

Talán sokan "apologetikusnak" fogják vélni

a tanulmány hangját. Nem is lehet más, - hiszen aki csak felületesen is figyelemmel kísérte a szumér-magyar rokonítás szándékolt mellőzésnek immár százéves epizódjait, magától rájön, hogy ebben a mellőzésben valami érthetetlen elutasítás volt az irányadó. Pedig nincs nagyobb bűn, mint a "felismert igazság ellen való tusakodás" bűne. Hogy ennek az állandó elutasításnak mi volt az indító oka a múltban, és mi az most a jelenben, arra is megfelel a tanulmány, bár nem ez a főszándéka. Az igazi szándéka az írónak ez: az eljövendőben kiadandó műveivel csupán csak annyi, hogy a két nyelv legapróbb összetevőit, a hangokat is felsorakoztassa a törvényszerűség kereteiben, sőt még tovább megyek, nem csak a statikus állapotot ellemzi, hanem a fejlődés örök törvényeivel is harmóniába állítsa őket. Ez a szándéka sikeresen valósul meg az írónak, meggyőző erővel hatnak eredményei.

Nem könnyű olvasmány ez a kis munka, de élvezetessé válik azok előtt, akik a felfedezés örömeivel indulnak neki egy ötezer évet kitöltő útnak és jutalmuk az az érzés, hogy a sumér - ősnyelv útján a mai magyar élőnyelvhez érkeznek.

Hiszem, hogy a tanulmány eléri ezt a célt!

Fehér Jenő Matyás

E L Ő S Z Ó .

Idézzük a finnugor származás egyik képviselőjét, Bárczi Gézárt, aki "A magyar hangtörténet" című munkája bevezetésében így vélekedik:

"Meg kell mondanunk, hogy nyelvünk történetének minden problémája még közel sincs megfejtve. Fogunk találkozni hézagokkal, bizonytalanságokkal, tapogatózásokkal, egymásnak ellentmondó véleményekkel, vitatott és vitatható föltevésekkel. Ez természetes: minden emberi tudás szakadatlan erőfeszítés gyümölcse, s az eredményeket csak lépésről lépésre lehet kicsikarni. A magyar nyelv történetének céltudatos vizsgálata több mint másfél évszázad óta folyik szakadatlanul. Ez alatt az idő alatt ismereteink állandóan gyarapodtak és - főként a múlt század közepe óta - állandóan helyesbültek, régi tévedések elhullottak, kétségbe vont állítások tudományos tételké szilárdultak és közben a kutatások módszere mind tökéletesebbé csiszolódott. Arról azonban persze szó sem lehet, hogy e kutatások már levolnának zárva, vagy akárcsak közel járnának a befejezéshez. A magyar nyelv történetében sokszor meg kell elégednünk tehát problémák kitűzésével, melyek megoldása a jövő kutatásra vár. De ha ismereteinkben vannak is hézagok, ezek az ismeretek több tudós nemzedék munkájának eredményeképpen mégis jelentősek."

E sorok írója mindenben egyetért a fentiekben kifejezett megállapítással. A múlt század közepe óta sok nyelvészeti igaznak látszó származtatási tétel megváltozott. Sok tétel nem tétel többé...A kutatás módszerei tökéletesebbé váltak, a megvizsgálandó anyag, ebben az esetben csak a nyelvészeti anyagról lehet szó, annyira felhalmozódott, hogy a kutató nem mehet el mellette érdektelenül. Az emberiség, szűkebb értelemben a magyarság látóköre oly messzi távlatok határáig terjed, hogy a származáskutatást is a bővült perspektivák útjára kell vinni. Sok régi tételt a magyarság származása kérdésében, újjá kell értékelni az igazi és valódi származáskutatás érdekében. Csak egy lebeghet szemünk előtt: a magyar nyelv valódi származásának kikutatása. A magyarság származáskutatását nemszabad idegen érdekek függvényévé silányítani.

Feltehetjük a kérdést: ki foglalkozhat magyarság-kutatással? Senki sem állíthatja magáról, hogy egyedül ő az illetékes. Ezt bárki megteheti, de hogy ki az igazi szakember, bemutatom Hunfalvy Pál "Magyarország ethnographiája", című munkájából (1876-ban adta ki a MTA.). Hunfalvy ezt állítja dolgozatának 236-ik oldalán:

magyar	szemeM	szemeD	szemeE
vogul	semeM	semeN	semeÄ, stb.

Ennek alapján magyar - vogul nyelvi rokonságot bizonyít. Bárczi beismeri, hogy a múlt évszázad közepe óta sok tévedést kiküszöböltünk - úgy látszik, ebben az esetben továbbra is egyhelyben topogunk, mert vagy nem voltunk képesek meglátni az igazságot vagy nem akartuk meglátni! Mert ha igazán a magyar nyelv származását kutatjuk, akkor már Hunfalvynak is meg kellett volna látni, de a modern nyelvészetnek nem lett volna

szabad figyelmen kívül hagyni, t.i. a török öszszefüggéseket:

török simaM simaN simaSA (sima = arc).

A török, a vogul és a magyar nyelv is aglutinál, ez a nyelvi sajátosság nem bizonyít csak vogul rokonságot, pláne akkor, amikor alaktanilag ebben az esetben, de minden további esetben is a török nyelv "finnugorabb", mint a magyar! Ezt nem látta Hunfalvy - vagy nem akarta meglátni - de nem akarja meglátni Bárczi Géza sem!

Éppen a múlt század közepén - mely időpont annyira fontos a magyar származáskutatás szempontjából - mulasztja el egyik nyelvészünk a magyar nyelv valódi származásának kutatását és ennek az igaz eredménynek a lerögzítését, egyszerűen azért, mert nem volt szándékában valódi és az igazságnak megfelelő kutatást folytatni, és az ebből eredő tételt elfogadni...

Nem kell sok ahhoz, hogy lássuk, hogy a török nyelv közelebb áll finnugor alapon a vogul nyelvhez, mint a magyar.

Vogul	-M	-N	-Ä
török	-M	-N	-E, -I, -Ä, -SA, -SÄ, stb.
magyar	-M	-D	-E, -A, stb.

Látjuk, hogy a második személyben a magyar nem egyezik, de annál inkább a török! Tudós nyelvész az, aki az igazságnak megfelelő kutató munkát végez és nyelvészeti megfigyelései a valóságnak megfelelnek. Hunfalvynak rendelkezésére álltak a török nyelvek és ezek szerint kellett volna kutatnia: ebben az esetben megállapíthatta a mongol-török nyelvek finnugor eredetét, mert a finnugor szókincs, valamint az alaktani elemek minden részletükben kimutathatók a mongol-török nyelvterületen is!

Komoly tudós nem állíthatja, hogy a fent bemutatott nyelvészeti tétel véletlen, hisz rendelkezésére állnak az idevágó szakmunkák, nyelvkönyvek, amelyek törvényszerűségről tanuskodnak.

Miért nem őszinte a finnugor nyelvészet? - Állásfoglalása csöppet sem tudományos, - hanem inkább azt bizonyítja, hogy a finnugor nyelvészet nem az igazságot keresi, hanem valamilyen - a nyelvészetten kívül álló - magyarellenes érdek szolgálatában áll.

De lássuk, hogyan nyelvészkedett Hunfalvy, aki egyike volt a finnugor származtatási elmélet megalkotóinak. Említett dolgozatának 237-ik oldalán ezt mondja: "A legtöbb finnugor nyelv többesképzője -T.Pl.

magyar	szemeK
vogul	semeT
osztják	semeT
finn	silmäT, stb.

Amint látjuk, ez a fontos nyelvi sajátosság - nem bizonyít magyar - finnugor rokonságot, - de annál inkább

ótörökben	alpaguT, hősök
mongolban	usuD, vizek. Stb.

A lapp nyelvben mutatható ki a -K többesképző, meg az anatóliai török nyelvben. Természetesen a magyar nyelvben is. Erről a tényről nem beszél Hunfalvy... Hogyan lehetséges az, hogy a komoly tudomány nem vizsgálja meg ezeket az összefüggéseket, hanem felületesen ítél és szándékosan elhallgatja az igazságot. A fent bemutatott példák szerint a mongol nyelvek is a finnugor nyelvekhez tartoznak: a többesszámkepző egyezése bizonyítja ezt!

A múlt század közepe óta a magyar nyelvészet nemhogy kiküszöbölte volna nyelvészeti tévedéseit, hanem méginkább megerősítette hibás és szándékolt etimológiáit, azzal az eltökéléssel, hogy a magyar nyelvet egy nem létező idiomához nyomorítsa.

Ezek szerint semmit sem változott a finnugoros nyelvészet "tudományos" módszere a múlt század közepétől a mai napig...

A finnugor nyelvészetet történelemhamisítással vádolható. A vádnak a megindoklása nemis nehéz. A finnugor - úgynevezett nyelvtudomány és történetírás - készítette elő a trianoni békeszerződés irányába vezető utat. Először tudatlanul, aztán tudatosan szolgáltatta azokat az adatokat, hamis nyelvészeti elméletével, és még hamisabb történelemírásával azoknak a kezébe akik a magyarság sorsát a trianoni diktátum határozataival eldöntötték. Ugyanez a nyelvtudomány és történelemírás készíti elő a megfogytakozott magyarság útját a nem létező finnugor uráli őshazába, mintha ez lenne népünk indiánrezervációja. Lássuk, hol volt ennek a nyelvészeti és történelmi irányzatnak a bölcsője és ki volt ennek az úgynevezett tudománynak a megteremtője, szellemi atyja?

A Wiesbadenben megjelenő "Uralaltaische Jahrbücher," című nyelvtudományi folyóiratban Farkas Gyula egyetemi tanár egy hosszabb tanulmányában méltatja, a tizennyolcadik század második felében egy a göttingeni egyetemen működő német nyelvész érdemeit. Ezt a német nyelvészt August Ludwig Schlözernek hívták.

Farkas Gyula így vélekedik róla: "Schlözer war knapp zwanzig Jahre alt, als er zum erstenmal mit der Problematik der finnisch-ugrischen Völker in Berührung kam. Von dieser Zeit an beschäftigten ihn - wie wir aus seinen Veröf-

fentlichungen und Briefen ersehen können - die Geschichte und die Sprachen der finnisch-ugrischen Völker bis zu seinem Lebensende ohne Unterlass. Besondere Aufmerksamkeit schenkte er der Aufhellung der Herkunft der Magyaren. Seine neuartigen Thesen fanden in der europäischen Wissenschaft eine weite Verbreitung; in Ungarn speziell waren sie der Anlass zu einer befruchtenden Diskussion, die noch Jahrzehnte nach seinem Tod andauerte. Er förderte die Entwicklung der finnugrischen Sprachwissenschaft und beeinflusste die ungarische historische Forschung wie kaum ein anderer deutscher Gelehrter vor oder nach ihm"...(I.m. 24[1952].1.old.)

Tehát a német Schlözer befolyásolta a magyar eredetkutatást, a nyelvészetet és a történelemírást annyira, hogy ma is kimutatható a hatása. Ő volt az, aki Anonymust "történelemférce-lőnek", "fantáziadús mesemondónak" nevezte. A magyarokról pedig így nyilatkozott: ".....auch die Magyaren kommen dabei nicht gut weg, er nennt sie - nicht bloss Barbaren, sondern nackte Wilde, eine der wildesten asiatischen Horden, die je Europa in Schrecken gesetzt!(U.o.2.old.)

Ime a finnugor nyelvészet szellemi atyja! - Schlözer volt tehát az a német tudós, "magasabbrendű származási tudattal" - aki végérvényesen megállapította a magyarság eredetét és nagyképű bölcsességgel eldöntötte, hogy hová tartozik a magyar nyelv. Pedig erre senki őt fel nem kérte. Sem a magyar tudomány és mégkevésbé a magyar nemzet. A magyarság származáskutatása a magyarság nemzeti ügye, ehhez idegennek kevés a köze, különösen ha romboló szándékkal közelítik meg a kérdés megfejtését, így Schlözer is hivatlan prókátorként működött...De hallgassuk meg még egy, illetékesebb tudós véleményét is a kérdésről.

Gyárfás István, "A Petrarca-Codex,"c. dolgozatában így vélekedik Schlözerről:..."munkáiban a magyar nemzet iránt nyilatkozó ellenszenvet őt a hazánkban is a nemkedvelt egyének közé sorozta"... Az erdélyi szászok történelmére vonatkozó munkája, a "Kritische Sammlungen zur Geschichte der Deutschen in Siebenbürgen" megalapította a régi magyar történelem irányában gúnyral vegyített ellenséges állást foglaló "Schlözer-iskolát". Schlözer volt tehát a finnugor nyelvtudomány és történelemírás egyik megteremtője. Szelleme még ma is nem csak, hogy kisért, hanem kimondottan alapját képezi a modern finnugor nyelvtudománynak.

Ebbe a schlözer-i magasiskolába járt Budenz, Munkácsi, Hunfalvi és sokan mások. Szinyeyi Józsefről se feledkezzünk meg, aki végleg elfogadtatta a finnugoros származási elméletet a Magyar Tudományos Akadémiával - bizonyítva elméletét egy olyan állítólagos finnugor nyelvi alapanyaggal - lexikális és alaktani értelemben - mely nyelvészeti anyag a mongol és a török, valamint a tungúz nyelvterületen is kimutatható! Teljes egészében és hiánytalanul!

Lássuk, hogyan vélekedik Gyárfás saját kortársáról, Hunfalvy Pálról: ..."annyival inkább sajnálni lehet, hogy a szerző a magyar krónikák méltatása, helyesebben semmire nem méltatására nézve, alapjában a Schlözer tagadó rendszeréhez csatlakozik, s a végeredmény a finn rokonság és a német műveltség kimutatása"...

Ebből láthatjuk, hogy nem is annyira a finn rokonság kérdése a fontos, mint inkább a német műveltség kihangsúlyozása! Miért követi még ma is ezt az irányzatot a magyar nyelvtudomány, amikor rendelkezésére áll a mongolisztika és a turkológia minden modern adata az igazság felderítése érdekében, sőt a szovjet-orosz tudomány ez

irányú kutatásainak eredménye is, nyelvtudományunk mégis a sovíniszta német "tudomány" szervilis kiszolgálója...

Minden bõcsületesen gondolkodó magyarnak a figyelmébe ajánlom Mikszáth Kálmán véleményét Hunfalvy Pálról, aki a "Palócok"-ról írt rövid elbeszélésében így nyilatkozik: " Oly sokszor szeretik ránkfogni, szegény palócokra, hogy sajátosságos dialektusunk a tót fajjal való érintkezésből ered, sőt még azt is, hogy magunkis csak elmagyarosodott tótok vagyunk, miszerint nekünk vált kötelességünk, e maroknyi nép fiainak, - amennyiszer csak lehet, tollat fogni saját ismertetésünkre - mert az idegen, ha még olyan nagy tudós is, mint Hunfalvy, nem tartja, úgy lát szik érdemesnek hosszabb és alaposabb tanulmányokat tenni nyelvünk, történetünk és hagyományaink ismertetésére, hanem felületesen ítél, s tévútra vezeti a tudományos világot is".

Nos, Mikszáthra senki sem foghatja rá a tudálékosság odiumát, vagy a túlzott nacionalizmust, ő az a bõcsületes magyar, aki látta, hogy Hunfalvy nem bõcsületes...

Mikszáth ítélete ráillik az utolsó szóig a modern magyar finnugor nyelvészetre is...

A következõkben bizonyítjuk, hogy a szumér nyelv a magyar nyelv legeslegõsibb alakja...

Csóke Sándor

Tartalomjegyzék.

I. rész.

A labiális A -hang	15
Az illabiális rövid A' -hang	15
Az illabiális hosszú A' -hang	22
Az U - A -hangviszony	27
Az I - A -hangviszony	27
Az E -hangok	27
Az E - E -hangviszony	28
Az E - É -hangviszony	28
A G = J kiejtése	34
A G = J vokalizálódás	35
Az I -hangok	37
Az E - I -hangviszony	39
Az A - I -hangviszony	39
A hosszú I' -hang	40
A G = J kiejtése	41
Az O -hangok	41
Az U -hangok	44
Az Ö -hangok	46
Az Ű -hangok	48
Kettőshangzók	50

II. rész.

A B -hang	55
A B - G -hangviszony	56
A P -hang	57
Az F -hang	58
Az M -hang	61
A B - M -hangviszony	62
A G - M -hangviszony	63
A V -hang	63
A G -hang	65
A GY -hang	66
A G - J -hangviszony	66
A D - GY-hangviszony	67

A D - J -hangviszony	68
A D -hang	69
A T -hang	72
A TY hang	73
A K -hang	74
A G - K -hangviszony	75
A H -hang	77
Az L -hang	83
Az SZ hang	85
Az S -hang	89
A Z -hang	92
A ZS hang	93
A G - ZS hangviszony	94
A D - ZS hangviszony	94
A D - Z -hangviszony	95
A H - Z -hangviszony	96
A C es CS -hangok	97
A CS -hang	97
A C -hang	99
Az R -hang	101
Az N -hang	103
Az NY -hang	104
Az LY -hang	107
A V -hang \emptyset	109
Az N - L -hangviszony	110

*

I. rész.

Vokalizmus.

1. A magyar A-hangok.

A magyar labiális A=Ā hang nem primér, hanem egy illabiális A=Ā hangra megy vissza: A > Ā.
Rokonnyelvi analógiák:

Ósnyelvi-szumér	GAB: GA(b), erhalten, annehmen,
magyar	KAP
irottmongol	QAB-la-, ergreifen, eraffen,
ótörök	QAP-, fangen, fassen,
török	KAP-, (weg)nehmen, wegreissen,
tatár	KAP-, idem
baskir	QAB-, idem
vogul	XAPEI-, KÁPI-, greifen,
votják	KAB-, greifen, fassen,
mordvin	KAP'UDE-, ergreifen, fangen,
finn	KAAPATA, idem,
Ósnyelvi-szumér	SA, schlagen: őstő SA-,
baskir	SABiu, üt, ver,
kirgiz	SABA-, heftig schlagen,
ozmán	SAwaš, Schlägerei, Kampf,
irottmongol	SABA-, schlagen, prügeln,
kalmük	SAwxa idem,
cseremisz	SAvaš, schlagen,
irottmongol	ŠAb-da-, schlagen, klatschen,
kalmük	SABdaxa, idem,
mordvin	SAPoms, SAVems, hauen, schlagen,
magyar	CSAp, üt, ver,
török	ĈAp-, hauen,
tatár	ĈAp-, idem,
mordvin	ĈApoms, TŠAVoms, hauen, schlagen
votják	TŠApk-, hauen, klatschen,
finn (nyelvjárás)	TŠAppa-, hauen,
Ósnyelvi-szumér	Ā; szumér GA(b)=KĀ(b)
magyar	KĀp = KAP,
Ósnyelvi-szumér	Ā: szumér SA = SĀ
magyar	ĈAp > ĈAp = CSAp.

Igy: A = Ā > Ā = A.

Az illabiális rövid Ā-hang a magyarban még csak a nyelvjárásokban mutatható ki, az úgynevezett papiros-nyelvben egybeesett az illabiális

hosszu \bar{A} = \check{A} -val.

Figyeljük meg ezt az összefüggést a következőkben:

Ósnyelvi-szumér-elámi $\check{E}\check{S}$ = $\check{A}\check{S}$, Haus, Heimat,

magyarban 1055-ben még $AZAA$, ház,

ejtendő $\check{A}SZ\check{A}\check{A}$

1193-ban faer egi $\check{A}ZA$, háza,

ejtendő $\check{A}SZ\check{A}$

1193-ban Feyrhig $\check{A}Z$, ház,

ejtendő $\check{A}SZ$

finnben

$ASUa$, lakik,

ASU -mus, lakás,

ejtendő $\check{A}SZU$.

Megjegyzés: a H-hang a szó elején későbbi fejlemény, fonetikus toldás. Az úgynevezett ómagyarban még kimutatható az ósibb hangszerelése és alakja a ház szónak. A H-hang nélküli alakja.

Igy: $A = \check{A}$ magyar $\check{A} > \check{A} = \check{A}$.

Ugyanez a rövid illabiális \check{A} -hang a HAZA szóban labiális lett: $\check{A} > \check{A} = \check{A}$.

Egyébként a fenti összefüggésekből látható, hogy a finnugoros nyelvészet figyelmen kívül hagyta a HÁZ - HAZA szavunk H-hang nélküli alakját azért, hogy egyeztethesse ezt a szót az állítólagos finnugor alapnyelvi KOTA, stb. szóval.

Amint látjuk, a HÁZ szónk csak a finn ASU -, $lakik$, szóval egyezik.

Ósnyelvi-szumér $AG-A$, passend werden, sich anpassen; entsprechen; dürfen; verherrlichen; messen, zumessen; lieben, szóalak szóeleji $A = \check{A}$ -hangja a magyarban labiális hanggá válik:

magyar $AJ\check{A}nl:G > J$; a rokon nyelvekben illabiális marad,

irottmongol AJA , Angemessenheit, Entsprechung AJA tai, angemessen, passend,

kalmük $AJt\bar{e}$, passend, gut,

ewenki AJA , Wohl, Gutes; wohlwohlend, gut,

ewenki

$AJ\bar{A}w\check{je}$ -, lieben

lamut

$AJm\check{ul}dan$, friedlich,

AJ , gut, gütig,

kazáni-tatár

AJA , best, der Beste,

jakut

$AJ\bar{I}n\check{n}a$, angemessen, recht,

$AJ\bar{I}n\check{n}al\bar{a}$ -, einwilligen,

finn

$AIt\bar{o}$, gut, ausgezeichnet,

lapp T

$AJta$, leg(-jobb),

török

$AJYkla$ -, auslesen, aussuchen,

ótörök

AJY , sehr.

Az ós- és a rokonyelvi analógiák világosan bizonyítják a magyar labiális A-hang eredetét az $AJ\check{A}NL$ szó első szótagában.

Ósnyelvi-szumér $A = \check{A}$ rokonyelvi $\check{A} =$ magyar $\check{A} > \check{A} = \check{A}$.

Megjegyzés: a baskir $S\check{A}BIU$ = csap, üt, ver, szóban kimutatható a magyar labiális $A = \check{A}$ -hang bizonyos árnyalata, N.K. Dmitriev, Étude sur la phonétique bachkire, című munkájában, a 204-ik oldalon tárgyalja ennek a hangnak a szerepét és megemlíti többek között, a $HA\check{I}AM$ = hajítok szóban előforduló labiális árnyalatú A -hangot. Most hasonlítsuk össze ezt a szót a rokonyelvi analógiákkal. Előszőr:

baskir $HA\check{I}u$, dob, hajít: tatár $S\check{A}LIu$, idem,

magyar $HA\check{I}t\bar{o}k$: a magyarban labiális A-hang

vagy $HAGY\check{I}t\bar{o}k$, idem,

kalmük $XAJA$ -, werfen, schmeissen,

irottmongol $QAJA$ -, idem. A zürjén KOL -, megmarad, idetartozása elfogadhatatlan, hisz kimutatható ez a szó az ótörökben is: QAL -, marad, visszamarad, törökben KAL -, idem, sőt baskir $QA\check{I}u$, idem.

Mindenesetre úgy látszik, hogy a labiális A-hang mindakét nyelvben, mármint a baskirban és a magyarban, egy illabiális A-hangra megy vissza, a mongol analógia is bizonyítja ezt a lehetőséget. A baskir és a tatárnyelvi szók $HALIU$ $SALIU$ - természetesen, nem egyeznek a magyar -

mongol - török szókkal, csak az első szótag labiális hangja miatt mutattam be.

Érdekes megfigyelni a magyar HAGY, ELHAGY - tungúz-nyelvi analógiáiban az első szótag vokálisát:

magyar	HAGY, EL-HAGY, ABBA-HAGY,
goldi	HODZI-, aufhören; abbahagy,
mandzsú	WADŽI-, idem,
olcsa	XQDU-, idem,
udihé	WADI-, idem,
lamut	ÖD-, idem.

Ebben az esetben már illabiális A - hangot látunk váltakozva az O - hanggal, tehát világos bizonyítéka a labiális A - hang fejlődésének:

$\dot{A} > O$ magyarban \dot{A} .

Az állítólagos finnugor nyelvek hangrend - szere a finnugoros alapnyelvi keretben nem elegendő arra, hogy a magyar nyelv hangrendszerének titkát megoldjuk. A valóságot kell keresnünk, ami abban a tényben rejlik, hogy az uráltájinak nevezett nyelvek egy ősi nyelvcsalád különböző időpontokban az őstöről levált nyelvi egységek...

A baskir nyelv hangrendszere félrenemérthető hangtani egyezésekkel bizonyítja a finnugoros nyelvészet szándékolt elhallgatási taktikáját a magyar nyelv hangrendszere megfejtésének kérdésében. Pl:

baskir	ÄLMA
magyar	ÄLMA: az elsőszótag labiális A-hang,
irottmongol	ALIMA: " illabiális A-hang,
török	ALAM
ozmán	ALMA (ÄLMA, ELMA).

A volgai tatár nyelvben is kimutathatjuk

ezt a labiális A - hangot: SAQAL

baskir	HAQAL
magyar	SZAKÁLL
irottmongol	SAQAL: illabiális rö-

török vid A- hang, SAQAL, idem.

Az ősnyelvi-szumér SIG = SAG = Haar, Beharung; behaarte, Haut szó bizonyítja, hogy ebben a szóban, ősnyelvileg, egy illabiális A - hang van, (mely valószínűleg egy ősbib illabiális I- hangra megy vissza,) így:

SIG > SAG > SAK = SZAKÁLL,

DIR : DAR = magyar DIRib - DARab.

N.K.Dmitriev megemlíti azt is, hogy a tatárban az első szótagban minden esetben egy labiális A - hanggal van dolgunk. Továbbá, az ősnyelvi-szumér GAR, anhäufen; aufschichten; magyarban GARMada = halom, halmaz, kazal, szóegyezés bizonyítja, hogy egy archaikus illabiális rövid A - hang volt az előzménye a magyarban a labiális A - hangnak. Ezek szerint ezt a szót a szlávok vették át tőlünk és nem fordítva...

A FALU szónk elsőszótagbeli labiális A - hangja szintén egy ősbib rövid illabiális A - hangra megy vissza. Figyelembe veendő, hogy a FALU szó alapjelentése: CSALÁD, NAGYCSALÁD, és csak másodsorban jelenti azt, hogy: település, lakhely.

Magyar	FALU, FALVA-k
mandzsú	FALGA, 1. Dorf oder Stadt 2. abgegrenzter Platz, 3. Grossfamilie, Sippe,

irottmongol BALGA-sun, Dorf oder Stadt,
ötörök BALyq, idem,
ősnyelvi-szumér BAR, Familie; Verwandtschaft;
Tempel-Stadt; Dorf,

pl. szumér URU-BAR-RA, Dorf: Umgebung der Stadt.

Hangtan: BÄR > BÄL > "PÄL" > FÄL

magyarban FÄLva-k : FÄLu.

Tehát ebben az esetben is világosan levezethetjük a magyar labiális A - hang eredetét:

egy ősbibb illabiális rövid A - hangra megy vissza. Nyelvemlékeinkben O - hangszereléssel is előfordul: FOLU. El kell fogadnunk, hogy az O - hang itt a labiális A - hang jelölésére szolgál.

*

A következő fejlődés pedig világos

A = A > Á > O fejlődést mutat:

az ősnyelvi-szumér: GAL, sein; haben; dasein; bestehen; vorhanden sein, hangtanilag így változik:

GAL	osztják	UAL- és UOL-
finn (nyelvj.)		UOL- és OLE-
magyar		VAL- és VOL-
ótörök		BOL-, sein
irottmongol		BOL-, idem
wogul		AL- és OL-, idem, stb.

A többi finnugornak mondott nyelvekben az ősi illabiális rövid A - hang továbbfejlődését látjuk...

Végül meg kell még említeni az ősnyelvi - szumér illabiális rövid A - hang továbbfejlődését ezekben a szókban:

szumér GAR (ejtendő GĀR), umschliessen, einfassen; EINFassung,

magyar GĀRdol (kerít, bekerít, körülkerít,) de GĀRád (kerítés)

finnben KARsina, Umzäunung.

Az első esetben: Á > magyar Á = Á (egybeesik a két hang)

a második esetben: Á > magyar Á > Ā = A (labiális lesz).

Egyébként, erre a szumér-magyar GAR:GĀRĀD szóra vezethető vissza a szláv nyelvek GRAD, GOROD, HRAD, stb. szója.

A bulgárban így írjuk: GARAD. A GRAD szóban, amint látjuk, kiesett az első szótag magánhangzója:

szumér GAR;
magyar GARĀD;

bulgár GARAD (ejtendő gĀrād)

albán GARTH (!)

szerb-horvát GRAD (< G'RAD)

orosz GOROD (ejtendő; GĀRĀD).

A szumér szó azt jelenti, hogy: KÖRÜLZÁR, KÖRÜLKERÍT, de azt is jelenti, hogy: VIZMERÍTŐ HELY.

Az állattenyésztéshez szükséges folyóparti GARĀD... Telephely és itató, vízmerítő egyben.

A rekonztruált szumér szóalak: "GAR-A-DU".

Logikus, hogy a szlávok voltak az átvevők - és így CSONGRĀD helységnév - a régi alakja SURUNGRĀD = SURUN-GĀRĀD - nem szláv eredetű - nem is lehet - hanem azt jelenti, hogy: "CSUR GĀTÓ GĀRĀDOLT HELY". Mert: SURUN = CSURgó, régi verbalnomen: SUR-U-N.

Hangtanilag a bulgár szóalak elsőszótagbeli a-hangja bizonyítja, hogy eredetileg egy rövid illabiális a-val van dolgunk:

szumér	GAR
1. magyar	GĀRdol < GĀRdol
bulgár	GĀRĀD = GĀRĀD = szláv GRAD = albán
2. magyar	GĀRád = GĀRĀD. GARTH,

Most bemutatok néhány ősnyelvi-szumér szót, melynek vokálisa, az illabiális rövid A - hang, a magyarban is kimutatható, bár egybeesett a hosszú illabiális Á - hanggal:

szumér	GAR, machen, tun; schaffen
magyar	GYĀRt < GYĀR-t < GAR
ótörök, török	YĀRat-, bereiten, schaffen
szumér	DAL = ZAL, fliegen, entfliegen
magyar	SZĀLL : SZĀL = régi ZAL
irottmongol	DALbaga, Flügel der Vögel
teleut	TALbaq, mit ausgebreiteten Flügeln
szumér	ŠĀBRA : ŠĀBAR, Tempelverwalter
magyar	SĀFĀR
szumér	GĀG, Pflock
magyar	GĀGÓ

	vagy	KAKÓ
finn		KAAKI, Pfahl
szumér		SAR, gelb
magyar		SARga
ótörök		ŠARyg, idem
afgán		ŠARgak, idem
szumér		SARA, trocken
magyar		SZARad, SZARaz, SZARít.
Stb.		

*

És most figyeljünk meg néhány illabiális hosszú A'-hangot. Vegyük a sokat emlegetett BĀTOR szónkat.

Régi magyar	BAGATUR vagy BAHATUR
török	BAGATUR " BAHADUR
mongol	BAGA-TUR.

Az A'-hang a magyar szóban úgy keletkezett, hogy kiesett a hangzóközi G-hang és ennek eredményeként a két rövid illabiális A-hang összevonással hosszú hang lett.

Igy: BAGATUR > BA'ATUR > BĀTUR = bātor.

A finnugoros nyelvészet közben elhallgatja, hogy ez a szó két elemből áll. A töből: BAGA - vagy BAHA- és a képzőből (faktitiv-kauzativ) : -tur vagy -dur.

A tő tehát: BAGA- vagy BAHA-

Jeniszej-osztjában: BAHA = Held; hős!

Amint látható, megvan ennek a szónak képző nélküli alakja egyik finnugornak mondott nyelvben is... Ugyanúgy, mintahogy a KOSÁR szónk sem szláv eredetű, mert ennek a szónak a töve megvan a finnugornak nevezett nyelvekben is:

a finnben	KAHA, Bastkorb; Baumrinde
osztják	XUZA, Köcher; tegez
zürjén	KUZA, Reuse; varsa
vogul	XUSEp, Behälter, Gefäss (-p=rag)
magyar	"KOSÁ" : KOSAr = KOSÁR.

Vegyük a magyar nyelvben "ismeretlen"-GAR képzőt. Mongolban, a -GAR, -GIR képzők főneveket a cselekvés eredményeként képeznek. A magyar KOSÁR szó eredete, tehát:

"KOSÁ-GAR > KOSÁGAR > KOSÁ'AR > KOSĀAR > KOSĀR = KOSĀR.

Lám, a magyarság még nem volt annyira primitív, hogy az ilyen és az ehhez hasonló kultúr morfológiai szókat a magasabbrendű szlávoktól kellett volna "átkölcsönöznie", bizonyíték erre a KOSÁR szavunk tövének az úgynevezett finnugor nyelvekben való kimutatása is...

Ugy látszik, hogy a magyar nyelvi illabiális hosszú A'-hangok eredete legtöbb esetben -hangzóösszevonásra - vezethető vissza. Ósnyelvi-szumér SAHAR, Staub, Erde, Lehm magyar SĀR.

Kiesik a hangzóközi H-hang:

SAHAR > SA'AR > SAAR > SĀR = SĀR.

Magyar	HOVA < "HAVA"
irottmongol	QAGA, wohin?
kalmük	HĀ, idem
magyar	HĀ' (mén kend?).
	(nyélvj.)

A HOVA szóban a V-hang egy ősbibb G-hangra megy vissza, melynek kiesése hangzóösszevonást eredményez.

Ebben az esetben viszont:

magyar	FĀRAD, FĀRASzt, FĀRAdozik
középmongol	HARI- (= "pāri), kimerül, kiáll, elfárad
ewenki	HARU-, beteg lesz
türkmén	ĀR-, elfárad
tarancsán	HĀR-, idem
	HĀRdur-, fāraszt.

Ebben a viszonylatban tiszta illabiális hosszú A'-hanggal van dolgunk. Az altáji szókban eltűnt a P-hang a szóelejéről, vagyis H-

-vá, magyarban F -hanggá lett.

Néhány ósnyelvi összefüggés:

szumér	LA (= LA-A), sehen
magyar	LÁt, nyelvjárásban LÁ',
szumér	GUBAR (= GU-BA-AR), öde, wüst
magyar	KOPÁR

mert szumér: GUBARAG = GU-BA-RA-GA

magyar KUPOROG.

De: szumér LAGAB, Schlamm

magyar LÁP, LÁPos.

Hangtan: LAGAB > LA'AB > LAAB > LĀB > LĀP = LÁP.

Következtetés:

szumér illabiális A -hang

magyarban "Ā" és Ā

hangzóösszevonással: "ĀĀ" > Ā = A'.

Meg kell említeni, hogy a magyar BALATON = (BÁLĀTIN) szó nem lehet szláv eredetű azért, mert állítólag a szláv BLATO = sár, mocsár, szóra menne vissza. E szónak pontosan az a jelentése - mint a kirgiz BALkaš szónak: Sumpfboden = mocsaras talaj. Tehát a turkesztáni BALkaš-tó, mint szó, rokon a magyar BALaton-tó szóval, hisz, amint láttuk, a töve a szónak "mocsarat" jelent és így nem volt szukség a szláv BLATO = sár, szót elkölcsönözni a MOCSARAS környékű BALaton megnevezésére.

Alaktan: BAL-A-TON= régi BALA-tin:-tin, mint képző.

A -tin, stb. képző ótörökben "attributiv" összeállítású szokat is alkot, íghát:

BALA-TIN = MOCSARAS.

Ergo: BALATON = MOCSARAS-TÓ. Mivel a BAL - szó az altáji nyelvekben SARAT, MOCSARAT jelent, így a szlávok voltak az átvevők: mongolban BAL-TU = saras, sárral ellátott = szláv BALTO > BLATO. Az A és az L -hangok helyet cseréltek. Ezek szerint a szlávok voltak az átvevők, ha tetszik, ha nem...

Hangtani fejlődés: illabiális rövid ↓ Ā
magyarban ↓ Ā > Ā.

Jelentéstani egyezés:

magyar	BALaton-tó, mocsaras-tó
török	BAL-çyq, Schmutz, Dreck, Lehm
irottmongol	BAL-čig, idem
kirgiz	BAL-qaš, Sumpfboden.

Mindenképpen a szláv nyelvek voltak az átvevők.

A BALTA szónk sem jövevénytörzs

szumér	BAL, Axt, Beil; schlagen > akkád PALTU,	
ozmán	BALTA, idem	idem
csagatáj	BALTU, idem	
kirgiz	ai BALTA, idem	
baskir	ajBALTA, idem	
mongol	BALTA vagy BALTU, idem	
finn	PALJA, Keule, Hammer.	

A szumér BAL szó alapjelentése: SCHLAGEN : üt, ver. A magyar és a többi urálaltáji szó a - lapjelentése ennek eredményeként: BAL-TA-/TU = verő, ütő = verést-tevő = finnben PAL-JA, kala - pác, szintén ezzel az alapjelentéssel.

Ezzel bebizonyítottuk, hogy a BALTA szónk nem jövevénytörzs a törökből (!), hanem őseredeti magyar szó. A töve a finn nyelvben is megvan. Hangtanilag látható ebben az esetben: ősi rövid illabiális Ā a bemutatott rokonnyelvekben szinten Ā a magyarban labiális A.

Vegyük a BORDA (:BARDA) szónkat, mint oldal-borda, hajó-borda, stb. Törökben: (hajó)BORDA.

Ósnyelvi-szumér	BAR, oldal, külsőoldal, perem
magyar	BORDa
török	BORDa
finn	PALsi, Rand, Seite
	és VARsi, idem.

Az őstörzs: szumér BAR

- BOR- (-BAR-)
- PAL-
- VAR-

Hangtan: az ősi, szumér rövid illabiális ↓ A

finnben	↓ A	
törökben		0
baskirban	↓ A	
magyarban	↓ A	0.

Megjegyzés: A baskir A -hang mutatja az átmenetet az ősnyelvi-szumér illabiális rövid A -hangtól a magyar labiális A -hangig:

A > A > Ā → 0.

Vegyünk még néhány szumér-magyar összefüggést.

Szumér	BA, in etwas; in etwas hinein
magyar	-BA n és -BA : -BE n és BE
szumér	BAR, Entscheidung: AŠ-BAR : BARAŠ
magyar	PARancs
szumér	BAR : PAR, hinterer, rückwärtiger; Af-
magyar	FAR ter
de:szumér	BAR, Angst; sich fürchten
magyar	BORzad, BORzalom
szumér	BAR, Stab, Stock
magyar	PÁLca
finn	PALsi, idem
szumér	GAB-NI, Sesam, Grütze
magyar	GABNA, GABONA
szumér	GADA, Linnengewand
magyar	GAGYA = GATYA
szumér	GAZ, zerstampfen
magyar	GÁZol
szumér	GAM, biegen, krümmen
magyar	GAMó
szumér	DAL = ZAL, Stroh
magyar	SZALma (-ma, mint főnévképző)
baskir	SAL'AM, idem
szumér	DAR = magyar 1. DARab
	2. DARA, DARál
	3. GYARapít
szumér	DARAMAŠ, Hirsch; Fürst
	DARMAŠ
	↓ "ZARMAŠ" : D = Z már a szumérban
	↓ "SARWAŠ"

magyar	↓ SZARVAS
régi	↓ THARMAZU : TORMÁS = HERCEG!
Az ősnyelvi-szumér U -hang is lehet a magyar labiális A -hang előzménye.	
szumér	UGU, Schädel; Hirnschale
magyar, régi	OGA = AGY : AGYA-t
szumér	UR, ernten
magyar	ARat
szumér	ŠUB, fallen, stürzen
magyar	CSAPda
	CSAPódik (az ajtó, stb.).

Az ősnyelvi-szumér I -hang is lehet a magyar labiális A -hang előzménye.

Szumér	KIR (=akkád KARÁŠU), abtrennen; abgeschnittenes Stück Brot,
magyar	KARAmít
	KARaj.

Világos bizonyítéka ennek a hangtani fejlődésnek a szumér I -hang illabiális A -hanggá való változása az akkádba került szumér jövevény-szóban: KIR > KARÁŠu.

Hangtan: szumér I > akkád Ā > magyar "Ā > Ā = A.

A következőkben:

szumér	BUR-AG > BURUG > BULUG = spalten, trennen, schneiden
--------	--

magyar	↓ FARAG
de:	↓ FALgás → FOLgás.

Végkövetkeztetés:

szumér	A, U, I, → magyar labiális A
magyar	{ Ā illabiális rövid
	{ Ā illabiális hosszú.

*

2.A magyar E -hangok.

Sok esetben, a magyar Ē -hang a szumér I -hangra megy vissza.

Szumér	ŠI, Auge = SZEm
magyar 1237.	SCI mis, ejtendő SZI-

magyar 1325. SCIm
 nyelv. SZĒm és SZŌm (-m, mint főnévképző)
 szamojéd SIma, idem (-ma = képző)
 osztják SEm, SĒm, idem
 votják ŠIm, ŠIn, idem
 vogul ŠAm, ŠĀm, idem
 cseremisiz SIndzā, SĪndzā, idem
 irottmongol ŠInjile-, untersuchen, beobachten
 kalmük ŠIndzlxē, idem
 komán SYnčla-, betrachten : szemlél
 irottmongol SEñji, Öse
 török SInji, Kennzeichen, Merkmal
 irottmongol SYna-, untersuchen
 kalmük SŪb, tyúkszem; SŪbe, a tú foka
 mandzsú SEñ, a tú foka (-n, mint képző).
 Megjegyzés: a finn SILMÄ = szem, nem tartozik
 ebbe a csoportba, se hang-, se alaktilag, hanem
 ilyen összefüggést mutat:

SIL-mä : verbalnomen = néző, pislo-
 gó, pillantó

a tő SIL-
 irottmongol SILib-ki-, die Augen plötzlich
 nach etwas wenden; zwin-
 kern; glänzen; blinzeln,
 mit den Augen blinken

magyar (erdélyi tájszó):

SILák, gyengén pislogó tűz

SILáp, villáncs

SILápol, csillámpol, csillámlik.

A fenti egyezés világos bizonyítéka annak
 a ténynek, hogy a finn SILMÄ szónak semmi köze
 a magyar SZEM és a többi analóg urálaltáji szó-
 hoz.

Szumér ZAL : ZIL =sehen.

A finnugoros nyelvészet szerint ez a ma -
 gyar E -hang egy feltételezett finnugor alap -
 nyelvi Ē -hangra megy vissza:

ómagyar Ē finnugor "Ē"
 török Ē, Ó
 ósmagyar I
 egyéb Ē.

A fenti hangtani levezetés mutatja, hogy ennek
 az Ē > E -hangnak ónyelvi I -hang előzménye volt.
 Bizonyíték erre a lehetőségre kimutatható a ro-
 konnyelvi analógiákban is:

		szumér	I
		szamojéd	I
		votják	I
		cseremisiz	I
		mongol	I, Ē, Ū
		kalmük	I, Ő
magyar	I > Ē ←:	komán	Y
	Ö ↙	török	Y
	↓	osztják	E, Ē
	E	vogul	Ā
		mandzsú	E
		stb.	

Szumér LIL, Atem, Wind; Seele
 magyar LELke-t : régi LILcu
 osztják LĪL, lélekzet
 vogul LəL, LĪLĪ. idem
 votják LŪL, lélek, élet.

Hangtan: szumér I
 magyar I → Ē → E
 osztják I
 vogul I és ű
 votják Ū. - Stb.

Vegyük a magyar Eszik < Őszik szót
 a tő E-

Evés, Edegél, Etet
 finn Eväs, élelem, eleség, ellátás
 karjala-finn Eväs, evés, élelem, táplálkozás
 " " Ebähä-, idem
 magyar Ebéd, Ebéll
 irottmongol Edle, Edegél

ótörök	YE- és YI-, eszik
mongol	JĒme, Vollfrass
mandzsú	JE-, eszik
ewenki	JEW-, főlfal
votják	JĀBet, enni ad, etet, táplál
azerbejdzsán	JE-, eszik
türkmen	I-, idem
magyar	É-tel, Étek, nyelvjárás IÉtel
jakut	SIĀ-, eszik
finn	SYO-, eszik
votják	SI-, idem
mordvin	SEve-, megesz, főlfal.

Megjegyzés: a magyar és a finn szóknál elveszett a szóeleji J -hang, az étel szónál pedig ez a hangtan:

JE- > IE- > IĒ > Ī > É-tel
 türkmen ↓ Ī-, eszik.

A szumer alapszók a fenti szócsaládhoz:
 SI, ZI, GI (malú; šebû; šibû), voll werden,
 sich füllen; sich sättigen,
 satt sein/werden.

Hangtan: szumer	I
magyar	Ē → E
votják	I
finn	? → E : Ū
ótörök	I → E
mordvin	? → E
jakut	I
stb.	

Az Ē -hang az Étel szóban úgy keletkezett, hogy a szóeleji J -hang teljesen vokalizálódott és az utána következő magánhangzóval egy hosszú Ē -hangot alkot. Lásd, fent.

Lássuk most, a nyílt E -hang és a nyúlás -sal keletkezett Ē -hang összefüggéseit. Sok esetben a szumer E -hangra vezethető vissza.

Példák: szumer SEG : ŠE, Eis, Kälte, Frost
 magyar JEGE-s : JÉG

osztják	IĒNGK, idem
vogul	JĀNGG, idem
lappK	JĪENGG, JINGG, idem
finn	JĀĀ, idem
mordvin	JEJ, EJ, ENG, idem
zürjén	JI, JI, idem
votják	JŌ, JE, idem
cseremisiz	Ī, I, idem
irottmongol	JEKE-gün, JIKE-gün, kühl, kalt
kalmük	ZEKŪn (:zeke-), idem.

Megemlítendő a szóeleji Š > J hangváltozás a szumer szó hangszerelésének figyelembe vételénél. A mássalhangzók egyzésének megvitatásánál ennek a szumer Š -hangnak további urálaltáji összefüggéseit mutatjuk majd be...

De: szumer	GI : GIGI, Rohr, Röhrlich
régi magyar	GYKYn (us): -n, mint képző
új-magyar	GYÉKÉny
baskir	EKEN < "JEKEN
török	JĪkän, idem/-kän, mint képző
csagatáj	JĀKĀN, JĀGĀN, idem
irottmongol	JEJE-sün, Schilf, Binsen
kalmük	ZEGESn, idem
oroszban	ČAKANJ, idem (jövevényszó a törökből).

Hangtan: szumer I > magyar Y, E, Ē
 baskir E
 török I
 mongol E
 orosz A (illabiális rövid).

Az illabiális szumer A -hang is előzménye lehet a magyarnyelvi nyílt E -hangnak és a nyúlással bekövetkezett változatának, az Ē -hangnak
 szumer BA, "in etwas hinein"
 magyar BE-megy
 BE-megy
 BE-dob

	BÉ-dob	
szumér	BARA, BAR, Eingeweide	
magyar	BELE-k : BÉL	
szumér	BARA, BAR, Hálfté, hálften	
magyar	FELE-z : FÉL	
irottmongol	BEL, Húfte, Mitte	
török	BÁL, öv	
csuvasz	PIlek, a test fele	
jakut	BĪL, Taille	
türkmén	BĪL, idem.	
Szumér	BAR, Angst; sich fürchten	
(szemita-akkád	PALĀhu, idem; jövevényszó	szumér-
osztják	PAL-, fél	ból)
vogul	PəL-, PIL-, idem	
zürjén	PEL-, idem	
mordvin	PELE-, idem	
finn	PElkää, idem	
magyar	FEL, FELELEM	
ótörök	BÁlinglā-, sich erschrecken.	

Hangtan:szumér	A
akkád	A
osztják	A
vogul	ə, I
zürjén	E
mordvin	E
finn	E
magyar	É
török	Ä.

Továbbá: szumér GAB (GABRŪ), Nachbildung, Kopie, Duplikat, Abschrift

irottmongol	KEB, Form, Model	: E
török	KĀP, idem	: Ä
ótörök	KIP, Muster, Beispiel	: I
türkmén	GĀP, madárijesztő	: Ä
jakut	KIĀP, Form, Gestalt	: IÄ
magyar	KEP, nyelvjárás: KIEP	: É.

Ergo: szumér A > E > É.

Fontos összefüggés:

szumér GAB, Duplikat, paarweise vorhanden
ner Körperteil

magyar nyelvj. KEPTő = KETTő!

Hangtan és alaktan:

szumér GAB-DUG > GABDUG > KABTUG > KAPTUO > KEPTŪO
> KETTő : PT > TT.

A szumér U -hang is nyílt E -hanggá lesz a magyarban.

Szumér BURAABBA (:BURĀBA)

csángó-magyar BERIEB : BEREBE-k = VEREB. A szláv nyelvekben jövevényszó a magyarból: VEREBJ.

Továbbá: szumér BUGIN, Brotkorb
magyar BEGYIN, a régi idők rókacsá-
létek kosara

szumér BURU, BUR, Loch, Tiefe, Grube

magyar VEREm

szumér lu-SUKRA, Schreiner

magyar SZEKRÉny : SZÓKRÖny.

A hangváltozás valószínű lefolyása:

U > A > E > É.

*

Szumér E > magyar E.

Szumér GEN, GENNA, GIN, schwach, elend

magyar GYEnge

i-mongol GENEgü, schwach

szumér DELI, Mann; männlich; vollkommen

magyar DELI, pl. DELI-legény

szumér EME, Mutter

magyar EME, EMse, Emlő, EMik

finn EMÄ, anya

i-mongol EME, Weib, Frau, weiblich

ótörök ÄMSi-, EMik

török EM-, idem

osztják EMDä-, saugen

szumér EŠ, viz

magyar ESő (régi ESSő); pl. esik az ES

szumér EŠ (:šumsû), Abend
magyar EŠte (-te, mint képző)
szumér TEN, sich beruhigen
magyar TENTél, csendesedik, alszik.

*

Szumér E > magyar É.
Szumér ŠER, binden; Band; Strick, Schnur
magyar CÉRna (-na, mint képző)
szumér MER (me-ri, mi-ri), Zorn
magyar MERges.

Hangzóösszevonás > magyarban É.

Szumér SI-IB, schön, gut, passend : ZE-EB
magyar SZÉP.

Hangtan: SI-IB > SIIB > SĪB > SĪP = SZÉP.

Szumér ME-IR, Zorn

magyar MEReg.

Hangtan, mint fent.

Szumér GIS < GI-ŠI, Hand, Gliedmassen

magyar KEZE-k

De: szumér GE-IS, Hand

magyar KÉZ.

Hangtan: GE-IS > GEIŠ > GĒŠ > KĒS = KÉZ.

*

Hangzóközi G > J kiesése szintén É -hangot eredményez.

Szumér IGI, Leben

finn IGI, IGÄ, IKÄ, idem

magyar Élet, Él; a tő: É-

Hangtan: IGI > IJI > I'I > IJ > Ī = Í- = É-let

szumér IGI-BAR, sehen, schauen; prüfen

magyar ÉBER : É-BER.

Hangtan: mint fent.

Szumér IGI, vorn

38

magyar É-lenjáró
Hangtan: mint fent.
szumér IGI (:PĀNU), Spitze
magyar Ék (-k, mint képző).
Hangtan: mint fent.

*

Szóeleji G > J -hang vokalizálódásának eredménye szintén: É -hang.

Szumér 1. GIG, Nacht; dunkel : GEGE és GIGI

magyar ÉJ.

Hangtan: GIG > JIJ > IJJ > ĪJ = ÍJ = ÉJ

Szumér 2. GE, Nacht : GI

magyar, régi É.

Hangtan: GE > JE > ĪE > ĪE > É.

vogul ĪĪ, idem

finn YÖ, idem.

Megjegyzés; a mordvinban ugyanennek az ősnyelvi szónak ez a hangtana: GIG > ŪIG > UIG > UIJ > VIJ = VEJ. A szóeleji G -hang vokalizálódva V -hanggá lesz.

Néhány rokonnyelvi összefüggés:

szumér GE, GI, GIN, gehen

magyar KEL, KĒl, pl. útra-KEL (-l, mint képző)

ótörök KĀl-, KĀl-, kommen

osztják KĪl-, idem

baskir KĪl-, idem

tatár KĀl-, idem

ozmán GĒl-, idem.

Hangtan: szumér E : I

magyar E → Ē

ótörök Ā → Ā

tatár Ā

ozmán E

baskir I

osztják I.

Befejezésül:

39

Szumér	GU, sprechen, erzählen : KU
magyar	KAlatyol, KEletyel; KÖltészet
csuvasz	KAlaš-, schwätzen, reden
uigur	KĀlámāci, tolmács
ozmán	KElime, Wort
kaukáz. tatár	KElmā, Rede
óozmán	KEleži, Wort, Gespräch, Gerede
csagatáj	KEleki, Geschwätz
i-mongol	KEle-, sprechen, reden
vogul	KĒl, szó, hír
osztják	KĒl, idem
zürjén	KĪl, nyelv, beszéd, szó
votják	KĪl, nyelv, szó
mordvin	KEl, nyelv
finn	KIEle-, idem
lappN	GEELLA, idem.

A változás valószínű menete:

U > Á > E : Ā > I > Ö : É : Ā.

Végkövetkeztetés:

szumér A, E, I, U,

↓
magyar Ē, E, É, csak az Ē-hangok eredetét követve ebben az esetben. Amint látható, ezek a hangok is az ósnyelvi-szumér hangzókra vezethetők vissza.

Néhány, szláv eredetűnek nyilvánított szó szumér ósnyelvi összefüggése:

szumér	MADA, Land, Kreis, Erde
finn	MAA, idem
magyar	MEGYE, nyelvjárásban: MÖDZSE
i-mongol	MUJ, idem (ejtendő: mudzs) vagy MUJĪ
szumér	MAŠDA, Grenze, Grenzgebiet
magyar	MESGYE.

Hangtan: szumér A > Umlaut E, a magyarban, mindkét esetben.

Ezek szerint, ez a két fontos kultúr-szó - nem jövevényt szó a szláv nyelvekből - hanem for-

dítva: a szlávok voltak az átvevők. A mongolnyelvi egyezések is bizonyítják ezt a nyelvtörténeti igazságot...

*

3. Az I -hangok.

A magyar nyelvű Ī-hangok elsősorban az ósnyelvi-szumér I -hangra mennek vissza.

Szumér BIR (šūhu), unernstes Tun, tändeln

magyar	BIRizgál
szumér	GI, klein, winzig
magyar	KIš, KIcsi
török	KIči, idem
szumér	SIG, klein, winzig
magyar	SZIKrányi
szumér	GIN, schwach
magyar	GINdár, - tájszó
szumér	GIRIN, Stück Töpferton
magyar	GIRINcs, göröngy
szumér	IZI, Feuer, flammen; erhitzen;
magyar	IZZik
szumér	IZI, erregt sein
magyar	IZgul
szumér	IZI, eilen
magyar	IZIbe, gyorsan
szumér	IR, gehen (eilig)
magyar	IRamodik
szumér	IŠTEN, ein, einzig: egy, egyetlen
magyar	ISTEN
szumér	SIG-TU, sich beruhigen
magyar	CSITTUL.
Hangtan:	SIG-TU > SIGTU > SITTU > ČITTU = CSITTUL : GT > TT.
Szumér	SI-SIG, beruhigen
magyar	CSICSIJgat
Hangtan:	SISIG > SISIJ > ČIČIJ = CSICSIJ-gat.

Szumér SIG, vertrocket, dürr
magyar SZIKes és SZIKár.
Rokonnyelvi összefüggések:
szumér SIL, zerschneiden
magyar SZIL, SZILánk, szel
osztják ŠIL-, fölszeletel
vogul SIL-, idem; SILI-, hasít
i-mongol ŠILU-, levág, szel, hasít
teleut ŠYLY-, idem.

Hangtan: szumér I
magyar I
mongol I
vogul I
osztják I
teleut I
stb.

Szumér	ZIL, ZAL, hell; licht sein;	I
magyar	CSILLog, CSILLámlík; nyelvjá- rás SILápol	I
votják	TŠIL, csillogó, ragyogó,	I
finn(nyelvj.)	TŠILkettä-, ragyog, villog	I
cseremisiz	TŠELgež-, fénylik, csillog	E
i-mongol	JILbalja-, glänzen	I
kirgiz	DŽILT, glänzend, blitzend	I
csagatáj	JILman, glänzend	I
teleut	JYLtra-, leuchtend sein	I
török	YILDiz, csillag	I
	YILdirak, strahlend	I

stb.
A CSILLOG szó töve hangtanilag ilyen változást mutat:

szumér ZIL > SILápol > CSILLog
↓ ZAL > SALYog = SAJog.

A szumér U -hang I -hanggá is fejlődhet a magyar nyelvben:

szumér	UD : ED, Zeit, Tag, Sonne	
magyar	IDő, nyelvj. ŰDő; IDén, itt az	IDEje
		EDEje
régi		EDür.
i-mongol		

ótörök	ÖD, Zeit, Zeitpunkt, Stunde, Periode
szumér	BUR, Ohr
magyar	FIL → FÜL
Hangtan:	BUR > BUL > PUL > PIL = FIL
vogul	PIL, idem
zürjén	PEL, "
votják	PEL, "
osztják	PəL, "
cseremisiz	PELeš, idem
lapp N	BĒLLI, idem.
szumér	SULUG (=ZALAG), leuchten, scheinen
magyar	CSILLAG
szumér	ŠŪ, finster werden
magyar	SItét : SETét : SÖ-tét.

*

Az ősnyelvi - szumér E -hang is előzménye lehet a magyar I -hangnak:

szumér EN-DI, EN-TI, Weg, Lauf, Verlauf; e.
Amtsverrichtung

magyar	INTÉz, el-INTÉz
szumér	ES, gleichwie, wie gemäss
magyar	IS
szumér	ME, wir
magyar	MI.

*

Az ősnyelvi-szumér A -hang szintén előzménye lehet a magyar I -hangnak:

szumér	BAR, blicken, anblicken; Blick
magyar	PILLant, PILLantás
Hangtan:	BAR > BIR > BIL > PIL = PILLant
szumér	ZALAG, glänzen
magyar	CSILLAG
szumér	HAB (hapû), zerstören, zerbrechen; schädigen

magyar HIBA; meg-HIBbant
szumér TAB, niederwerfen, niedermachen, aus
tilgen
magyar el-TIPor.

*

A hosszú Í -hang a szóelején legtöbb eset
ben úgy keletkezik, hogy a szumér G -hang vo-
kalizálódik és az utána következő vokállissal
hosszú hanggá lesz, mint az Ó -hang egyes ese-
tekben.

Szumér GIŠ, Gliedmassen; Hand; Zweig
magyar IZ, artikus, artus
Hangtan: GIŠ > JIS > IIS > IIS > ĪS = ÍZ
ótörök YŪZ, Glied
mordvin JEŽne; EŽne (: elveszett a szóeleji
G > J -hang)
finn JÄŠen, Glied, Mitglied
cseremisiz IEŽeng, idem
votják JOŽ, idem
i-mongol GESIgün, Glied, Extremität (d.Kör-
pers); Teil, Zweig
szamojéd NGESO, Glied.

Megjegyzés: a rokonyelvi összefüggés világosan
bizonyítja a hangtani egyezést:

G + vokális = | 1. J + vokális
| 2. NULLA + vokális
| 3. VOKÁLIS + VOKÁLIS
| 4. G > NG: NAZÁLIS.

Egy másik példa:

Szumér GE, Bogen
A szumérban lehet: GE = GI.
Kettőzött alakja: GIGI > GIG

magyar ÍJ.
Hangtan: GIG > JIJ > IIJ > IIJ > ĪJ = ÍJ
ótörök YAY, idem
vogul IEGt, idem.

Hangtan: GE > GEGE > GEG > JEG > IEGt (-t, mint főnév-
képző).

Cseremisiz JONGež, idem
mordvin JONGs, idem
finn JOUTse, idem
lapp K IIKKS, idem.

De: magyarban ÍV, Bogen.

Hangtan: GIG > IIU > IIV > ĪV = ÍV.

A szó belsejében kieső G > J -hang is hosszú Í
-hangot eredményez a magyarban.

Szumér GIG : GIGI, Schmerz, Leid, Wehe
magyar KĪn, -n, mint képző
ótörök QĪIn, idem.
Hangtan: GIGI > KIJI > KI'I > KII > KĪ = KĪn
ótörök ↓ QĪIn.

Véggkövetkeztetés:

szumér A, I, E, U,

magyar Ī, I : hangzóösszevonással Í.

*

4. Az O -hangok,
a magyarban elsősorban a szumér U -hangra
mennek vissza.

Szumér BURU : BŪRU, Tierjunges, Kalb, Rind
magyar, régi | BURIU, BUREU
| BOREU
| ↓ BORJŪ.

Rokonyelvi:

burját BŪRŪ, Kalb
ewenki BĒRU, BORĒ, Schafsbock
mongol BIRAGU, Kalb
török BOZAGU, idem

oirot BOZU, idem
 csuvasz PĚRU, idem
 finn PORO, szelíd rénszarvas.

Tehát: A szumér U > magyar U > O. A rokonnyelvi összefüggés szintén bizonyítja ezt a lehetőséget

Továbbá:

szumér BUR (kippatu), Wölbung, Krümmung
 magyar BOLtozat, BOLTiv
 szumér GUR, dick, gross
 magyar GORomba
 szumér DU, Hügel
 magyar DOMu = DOmb
 szumér DUB, Pauke
 magyar DOB
 szumér DURUN, wohnem, sitzen
 magyar TORONY
 szumér HUM, zermalmen
 magyar HOMok, régi HUMuk (1055).

Szumér DUG, Knie; (sich) beugen
 magyar TOKaj, helységnév a Tiszánál
 mongol TOQai, Flussbiegung; folyam-könyök
 jakut TOGoj, Krümmung
 oirot TOQoj, Halbinsel in einem Fluss.

Hangtan: szumér DUG > TUG > TUK > TOK = TOKaj
 jakut ↓ TOG-
 mongol ↓ TOQ-.

Továbbá:

szumér SUB, ŠUB-A, Hirt, Schafhirt; pásztor
 csángó-magy. CSOBán (ejtendő: šobān), juhász
 székely-magy. CSOBány, nagy juhász kutya
 törökben ČOBan, juhász
 karakirgiz ŠOPan, idem
 csagatáj ŠOPan, idem
 kalmük TŠOPan, idem
 baskir ČABan, idem
 orosz jöv. szó ČABAN, idem
 román " CIOBan (ejt: csobán), juhász és kutya.

Továbbá, ósnyelvi-szumér GUR = BUR, wenden, drehen
 magyar FORog, FORgat, FORdit
 mandzsú FORO-, idem
 votják (fgr) PORjal-, forog, kering
 szamojéd (fgr) PUROldam, megfordít
 mongol ORČi- < "PORTi-, drehen
 ewenki HOROL-, sich drehen
 stb.

Világosan látható:

Szumér U > magyar U > O. Ezzel bebizonyítottuk, hogy a magyar O -hang a szumér U -hangra megy vissza.

A magyar nyelvi hosszú Ó -hang eredetét a kettőshangzók eredete megvitatásánál tárgyaljuk majd.

A magyar O -hangnak szumér A -hang előzménye is van.

Szumér BAR, Angst; sich fürchten
 magyar BORzalom, BORzad
 szumér GAM, wickeln, schlingen
 magyar GOMBolyít, GOMBolyag
 szumér MAN, zwei, beide
 magyar, régi MONNO, idem
 vogul -MĚN, kettes szám
 szumér GAR = MAR, zerbrechen, zermalmen
 magyar MORzsa, MORzsál
 finn MURU, Krumme, Brocken
 szumér RAB, gross
 magyar ROPPant,

A magyar O -hangnak szumér I -hang előzménye is van.

Szumér ZIG (:zi, zid), Rechte; recht, wahr
 magyar JOG, JOGos.
 Hangtan: ZIG > JIG > JOG = JOG.
 Szumér HIBIZ, Saitenspiel
 magyar KOBOZ
 szumér IR, heulen
 Magyar ORDít.

Véggövetkeztetés:

szumér U, A, I, > magyar O (rövid).

*

5. Az U -hangok a magyarban elsősorban a szumér U -hangra mennek vissza.

Szumér U, Herr, Meister
Magyar Úr (-r, mint képző; az Ú nyúlással ke-
letkezett)

de: Ura-ság

mongol Uran, Meister
török Uz, Meister (-z, mint képző)
szumér U, UR, Finger, Zehe, Spitze
magyar UJJ (<"UR + J : RJ > JJ).

Rokonnyelvi összefüggések:

szumér	BU : BUR, blasen, wehen	U
magyar	FÚ, FUVok, FÚJ	U → Ú
cseremisiz	PU-, idem	U
szamojéd	PUau, idem	U
mordvin	PUva-, idem	U
vogul	PUBB-, : osztják POG-, idem	U:O
mongol	Űlije- (<"PŰlije-), idem	→ Ű
mandzsú	FULgije-, idem	U
ókoreai	PIL- vagy PIR-, idem	→ I
koreai	PUL-, blasen, wehen (der Wind)	↓ U.
Stb.		

Továbbá:

szumér	BUR, BURU, einbohren, bohren	U
magyar	FURdal, FURU, fűrő	U → Ú
i-mongol	BURgagu, Bohrer	U
kirgiz	BURgu, BURA-, Bohrer; bohren	U
kazartatár	BORAU, fűrő	O
kalmúk	BURgū, idem	U
török	BURgu, idem	U
finn	PORata, PORA, fűr, fűrő	O
lapp N	BÖRit, BORit, fűr	↓ O : Ō.

Megemlítendő:

szumér HUM, zermalmen - magyar, régi HUMuk - mon-
gol QUMaki - kalmúk XUM - török KUM - jakut KUM
ax; stb.

Végül:

szumér	MUSAG, Befehl, Anordnung
magyar	MUSZAJ, kell
szumér	GUZ, Band, Binde, Riegel
magyar	GUZS: nyúlással Ú (hosszú)
szumér	GURUN, göröngy
magyar, régi	GURUNgag, idem
szumér	HUD, glänzen, leuchten
magyar, régi	HÜGY, csillag : nyúlással Ú (hosszú)
szumér	KUS, ruhen
magyar	KUShad
szumér	SULU, Anstellung, Amt, Aufsicht, Posten Verwaltung, Behörde
magyar	SZOLgálat, SZOLgál, SZOLga; SZOLGAbíró
régi	SULUGa, szolgál
szumér	ŠUR, regnen; auspressen, keltern
magyar	CSURog CSURgat
szumér	DUN-A vagy DUN-A-A = Mély-Víz
magyar	DUNA, régi DUNÁ : összevonással Á
(szumér	DUN-AG > DUNAG
szláv	, DUNAJ vagy DUNAV
szintén	DAN-UB = Hatalmas-Áradat
latin	DANUBius).

Az ósnyelvi - szumér A -hang a magyarban U -hangot is eredményez.

szumér	AGAR, Feld, Flur, Steppe
magyar	UGAR
szumér	BAD, Mauer, Festung
magyar	BUDA-vára
szumér	KAŠAN : GAŠAN, Herr, König
magyar	KUSÁN
szumér	GAL, Flamme, Fieber-Hitze
magyar	GYULLad, GYULLadás.

Az ósnyelvi - szumér I -hang a magyarban szinten U -hangot eredményezhet.

Szumér	GID, hinkommen, anlangen, ankommen
magyar	JUT
ótörök	YIT-, ankommen, erreichen, genügen
török	YET-, nachkommen
osztják(?)	IOget-, jön, érkezik
vogul(?)	IOxt-, megjön, jut.
Szumér	SIG, schlagen, treffen, einschlagen
magyar	SÚJt.

Hangtan: SIG > SIJ > SUJ > ŠŪJ = SÚJt.

Végkövetkeztetés:

A szumér A, E, I, U, -hangok a magyarban U > Ú -hangok előzményei lehetnek.

*

6. Az Ő -hangok.

A szumér I -hang sok esetben előzménye a magyar nyelvi Ő -hangoknak.

szumér	SI : SIG, schlagen, einschlagen
magyar	SZÖG : SZEG : SZÉG
i-mongol	SIGA-, szögel
török	SIG-, idem
lebed	SYGys, ék
vogul	SENGK, SÜNG, ék, faszeg.

A változás valószínű lefolyása:
szumér I > magyar E > Ő; de: I > Ő is lehet.

Továbbá:

szumér	SIG, gelb, fahl
magyar	SZÖG-haj
szumér	SIG, weben
magyar	SZÖVet
szumér	SIG, Umfassung
magyar	SÖVény
szumér	KID, festfügen, binden

magyar	KÖT
szumér	DIM, drücken
magyar	GYÓMószól
szumér	DIM, gross
magyar	TÖMéntelen.

A szumér U -hang is lehet a magyarban az Ő -hang előzménye.

Szumér	UR, zermahlen	
magyar	ÖR-let, de: ÖRöl	Ő → Ó
szumér	URU, dauernd, ewig	
magyar	ÖRök	
szumér	URUM, Schwiegervater	
magyar	ÖRÖM-apa	
szumér	GIN,	
magyar	JÖN	
szumér	KUR, Kreis, Krümmung	
magyar	Kör	
mongol	KÜRdü, idem	
szumér	SUR, ŠUR, schrecklich, grimmig	
magyar	SZÖRnyű	
mongol	SÜREkei, fruchtbar, schrecklich	

szumér DU : DUG, insgesamt, voll; vollenden
ganz; vollkommen

magyar	TÖKéletes
ozmán	DÜKeli, vollkommen, insgesamt, ganz
óozmán	DÖGüz, vollkommen
csagatáj	TÜKel, ganz
ótörök	TÜKel, vollständig, unversehrt
i-mongol	TÖGüs-, sich volleneden
török	TEKmil, Vollendung
finn	TÄYsi, voll, vollständig.

Hangtan:

szumér	U
magyar	Ő
ozmán	Ő : Ū
csagatáj	Ū
ótörök	Ū

mongol	Ö
torok	E
finn	Ä.
Stb.	

A szumér E -hang is lehet a magyar Ö -hang előzménye.

szumér	GEN, schwach
magyar	GYÖnge
szumér	EN, Herr, König
magyar	ÖN, megszólítás.

Az ósnyelvi - szumér A = magyar Ö.

Szumér	ARA, mahlen
magyar	ÓRLó : ÓRÓL : Ó→Ö
szumér	AŠ, zusammen : SAG-AŠ = AŠSAG
magyar	ÖSZszeg
szumér	AŠ, Bruder, Zwilling, Geschwister, Schwester

magyar	ÖCSkös
szumér	BADAR, e. Gefäss
magyar	VÖDÖR
szumér	KAB, Dicke; dick
magyar	KÖVérség

szumér lu-šu-GALANZU, Töpfer

magyar	GÖLÖNCSEr
szumér	TAB, hinzufügen, verdoppeln
magyar	TÖB-b
szumér	TAR, zerbrechen
magyar	TÖR.

Véggövetkeztetés:

szumér A, E, I, U, = magyar Ö→Ö.

*

7. Az Ű -hangok.

Szumér I > magyar Ű.

Szumér	IGI, sehen, schauen; beobachten
magyar	ÜGYEL
szumér	ID, Fluss, Kanal

magyar	ÜGY, régi iGY
szumér	ID, hell, klar, heiter, rein
magyar	ÜDe
szumér	GIŠ, Kampf
magyar	KÜZdelem
Hangtan:	GIŠ > KIS > KÜS > KÜZ = KÜZdelem

szumér	GI, Frucht: GIMIL : GIRIN
magyar	GYÜmölcs : GYImőcs, régi GIMILcs
török	Jİmiš, Frucht : YEmiš
i-mongol	JEmiš
ótörök	Yİmiš.

Ebben az esetben világosan látjuk a hangváltozás menetét a szumér I -hangtól a magyar Ű -hangig I = I > Ű.

Szumér U > magyar Ű.

Szumér	UŠ, begatten
magyar	ÜZekedik
de:szumér	UŠ, treiben
magyar	UZ : U > Ű > Ű
szumér	BUR, Ohr
magyar	FŰL
szumér	DUG, Gefäss, Krug
magyar	DŰGeny, edény (tájszó)
szumér	SU, sitzen; kettőzve: SU-SU
magyar	CSÜCSŰL
szumér	SU, Mutterleib, Schoss
magyar	SZŰL (-l, mint igeképző)
vogul	SULm-, idem
szumér	ŠURU, Lager, Stall, Pferch, Hürde
magyar	CSŰR (pajta) : U > Ű > Ű
szumér	DUL, überwältigen; niederwerfen
magyar	TŰLekedik : DULakodik

Véggövetkeztetés: a szumér I és U -hangok a magyarban Ű -hangot is eredményeznek.

Amint láttuk a szumér magánhangzórendszerből ered a magyar nyelv egész magánhangzórend -

szere:

szumér

A, E, I, U

magyar

A, Á, Á; Ę, E, É; Ī, I, Í; O, Ó; Ő, Ő; Ū, Ū.

És most vizsgáljuk meg az úgynevezett kettőshangzók eredetét és összefüggéseit.

*

8. A kettőshangzók.

Az E, I, Ő, Ő, Ū, Ū hosszú hangzók jórészenek eredete nem a nyúlás eredménye, hanem elsősorban egy G-hang vokalizálódására vezethető vissza.

A szó elején.

Szumér GĪŠ, Verstand

magyar ÉSZ.

Hangtan: GĪŠ > JIS > ĪIS > IIS > ĪS = ÍSZ = ÉSZ.

szumér GI, unversehrt sein

magyar Ép.

Hangtan: GI > JĪ > ĪĪ > ĪĪ > Ī = Ép.

Szumér GI-RĪn, Frucht; Vollreife

magyar ÉRIk.

Hangtan: GI > JI > ĪĪ > ĪĪ > Ī = Í = ÉRIk.

Szumér GI, anfassen, berühren : GI-RI

magyar ÉRInt.

Hangtan: mint fent.

Szumér GIG, Nacht

magyar ÉJ.

Hangtan: GIG > JIJ > ĪIJ > ĪIJ > ĪJ = ÍJ = ÉJ.

Finnnyelvi analógiák:

Szumér GE, Nacht

finn YŌ, idem.

Hangtan: GE > JE > ĪE > ĪE > ŪŌ = YŌ.

Szumér GĪŠ, ĜEŠ, Joch

finn IES, idem.

Hangtan: GEŠ > IES > ĪES > IES = IES.

A szó belsejében.

szumér GIG, Hass

magyar GYŪlöl

Hangtan: GIG > JIG > GYIG > GYIU > GYIU > GYŪ = GYŪlöl

Ugyanennek a szumér szónak a hangtana a finn nyelvben:

GIG > KIŪ > KIU = KIUKki = gyűlölet (-kki, mint képző).

A finn nyelvben vokalizálódik a szóvégi (szótagvégi) ősi G-hang igazolva a magyar nyelvi változást: IŪ > Ū.

Ugyanennek a szumér szónak a többi rokon nyelvekben ilyen hangtörténete van:

i-mongolban: GIG > JIG-ši-, gyűlöl

ötörökben: KĀK, gyűlölet

és KIKšür-, gyűlöl.

A szumér nyelv valóban az urálaltáji nyelvek ősnyelve!

Továbbá:

szumér SIG, weben

magyar SZŌ.

Hangtan: SIG > SIŪ > SIŪ > SŪ = SZŪ = SZŌ

dé: SZŪcs.

Szumér SI : SIG, treffen, schlagen,

magyar LŌ. (a szóeleji S > L)

Hangtan: SIG > LIG > LIŪ > LIŪ > LŪ = LŪ = LŌ

finn LYŌ-, idem

vogul LIG (praes.3), idem.

Szumér SI, SIG: SAG, e. Pferdeart.

magyar LŌ (szóeleji S > L).

Hangtan: SIG > LIG > LIŪ > LIŪ > LUŪ > LŪ = LŪ = LŌ

osztják LAŪ

vogul LŪ

magyar LIV > LOV at: G > U > U > V!

Szumér KUG, Schnee

magyar HŌ (szóeleji K > H).

Hangtan: KUG > HUŰ > HŰ > HŪ = HÚ = HÓ
de: ↓HAVas.

Szumér GUG, brennen, v. Feuer; Brand
magyar GYŰt és GYŰJt.

Hangtan: GUG > GYUŰ > GYUŪ > GYŪ = GYŰt
GUG > GYUĪ > GYUJ = GYUJt.

Szumér GUGU = GUG, sammeln, aufhäufen
magyar GYŰt és GYŰJt.

Hangtan: GUG > GYUŰ > GYUŪ > GYŪ = GYŰt
GUG > GYUĪ = GYŰJt.

Szumér RIG, schenken; kettőzve: RIG-RIG
magyar RÉRÉ.

Hangtan: RIGRIG > RIĪRIĪ > RIĪRIĪ > RĪRĪ = RĪRĪ = RÉRÉ

Szumér DUG, gut, schön; Wohl
magyar JÓ.

Hangtan: DUG > JUG > JUŰ > JUŪ > JŪ = JÚ = JÓ
nyelvjárás ↓JUO

mongol DEG-SE-
török JĀG, idem
ozmán ↓JEJ, idem.

Szumér GUD, Weg
magyar ÚT.

Hangtan: GUD > IUT > IUT > ŪT = ÚT
de: ↓JUT (tájszó). Stb.

Szumér -AG, genitivus-rag
magyar -É, idem.

Hangtan: AG > AĪ > AI > EĪ > Ē = É
i-mongol ↓AĪ, idem.
Pl. qāgan-AĪ = kán-É!!!

A B -hang vokalizálódása is kettős - azaz
hosszú magánhangzót eredményez.

Szumér AB, alt

magyar Ó.
Hangtan: AB > AW > AU > AO > Ō = Ó
de: ↓AVul.

Szumér DIB, kommem, gehen

magyar JÓ.
Hangtan: DIB > JIB > JIW > JIU > JŪ = JŐ
de: ↓JÖV-
vogl ↓JIW-
i-mongol JABU-,
mandzsú ↓JAFU-.

*

II. rész
Konszonantizmus.

A magyar mássalhangzórendszer elemeinek előzménye az ősnyelvi - szumér nyelvben mutatható ki.

1. A B -hang.

A magyar-nyelvi B -hangnak szumér B hang előzménye van, úgy a szó elején, mint annak belsőjében.

Szumér, szóeleji	BARA (= akkád Bêlu), König, Herr
magyar	BÉLA
szumér	BARAG, Heiligtum
	BEREK (szentély)
szumér	BU : BUR, blasen, anblasen
	BUBORék
szumér	BUZUR, Verborgenheit, Geheimnis
	BOSZORKányság
szumér	BUR, Höhle
	BARlang
szumér, szóbeleji	GIB-I, krank, beschwerlich
	GEBEdt, GEBEdezik, GEBE
török	GEBEr-, idem
mandzsú	GEBsere-, idem. Stb.
szumér	ŠAB, schneiden, zerschneiden
	SZABdal.

Megjegyzés: a szumér nyelv hangrendszerében váltakozik a szóeleji és a szóbeleji B ↔ G - hang.
Például:

Gilgameš - Bilgameš
giGuru - giBuru. Stb.

Alkalmazzuk ezt a fontos hangtani jelenséget szumér-magyar viszonylatban is.

Szumér	GIG, Weizen
magyar	BÚza.
Hangtan: GIG = GUG	↓ BUG > BUŪ > BUŪ > BŪ = BÚza
török	↓ BUGday, idem.

Szumér GIG, Schuld
magyar BÜn (-n, mint képző).
Hangtan: GIG > BIG > BIŪ > BIU > BŪ = BÜn.
Szumér GIG, übler Geruch, Gestank
magyar BŪz.
Hangtan: GIG > BIG > BIŪ > BIU > BŪ = BŪz.
Szumér GIG : GIGuru, offen, Weit
magyar BŐ : BÖvül.
Hangtan: GIG > BIG > BIŪ > BIU > BŪ = BŪ = BŐ.
Szumér GIG, untergehen
magyar BŪvár.
Hangtan: GIG > GUG > BUG > BUŪ > BUJ > BŪ = BŪvár.
Szumér GUR, umstürzen
magyar BORít, fel-BORít.
Hangtan: GUR > BUR = BORít.
Szumér GUGU, Bohnen
magyar BAB.
Hangtan: GUGU > GUG > BUB(!) = BAB
szlávban jövevényszó ↓BOBJ.
Szumér GU vagy GI, Stier
magyar BIka, -ka, mint főnévképző.
Hangtan: GU > GI > BI = BIka
török ↓BUGa, idem.
Szumér GURU = BURU, zerbrechen
magyar ↓BOROna, BOROnál.
Szumér GIR = BIR, Kampf
magyar ↓BIRkózik
szumér GIR = MER
magyar ↓MERkózik!!!

A B -hang forrása, tehát a szumér B és G hangokban található, hangsúlyozva, hogy a B ↔ G hangviszony az altáji nyelvekben is kimutatható.

Igyhát a magyarnyelvi BOLGÁR szónk nem a német "BUKLAER" (?) szóra, hanem a szumér GUGU = GUG, Halsschmuck magyar ↓BOG-lár, -szóra megy vissza.

Ugyanigy a BOG szó is.
Szumér GU : GUGU : GUG, binden
magyar ↓BOGOz : BOG.

*

2.A magyar P -hang,
elsősorban egy szumér P -hangra megy vissza

Szumér PA, Wassergraben, Kanal
magyar PA-tak (-tak, mint képző).
Szumér PAP, Vater; Vornehmster
magyar PAP
szumér PALA, Königskleid
magyar PALÁst.Stb.

Másodsorban, szumér B -hangra.

Szumér, szóeleji: BAR, BARA, Aussenseite
magyar PEREm (-m, mint képző)
szumér BAR, Stab, Stock
magyar PÁLca (-ca, mint képző)
szumér BAR, unbebautes Land
magyar PARlag föld
szumér BAR, brennen
magyar PARázs
szumér, szóbeleji: GUBARAGA
magyar KUPOROG
szumér GUBAR
magyar KOPÁR
szumér GUBAR
magyar KUPOR-gat
szumér ↓GIBUR : GIGUR, Behälter, Ton -
magyar ↓KOPORsó : kiste
mongol ↓QAGUR-čak, idem!!!

Figyelembeveendő: a B ↔ G hangviszony!

Szumér AB, AB-BA
magyar APA.Stb.

*

3.A magyar F -hang

elsősorban a szumér B -hangra megy vissza.
 Szumér, szóeleji: BAR > BA(R) > BA > PA = FA
 magyar FA.
 Szumér BURU (=akkád BÛRU...), Feldbrunnen, Brunnenquelle

magyar	FORRás
szumér	BU, blasen, wehen
magyar	FÚ
szumér	BAR, hoch; erhóht sein
magyar	FEL, FÖL
szumér	BUR, spalten, trennen
magyar	FARag
szumér	BULug, spalten, trennen
magyar	FOLgás, FALgás
szumér	BAR, Stück
magyar	FALat.

Már magában a szumér nyelvben:

BAR = PAR, After; hinterer, rückwärtiger

magyar FAR.

A szumér G ↔ B hangviszony is szaporítja a magyar nyelvi F -hangok számát.

Szumér	GUG, Zahn : GU, Spitze
magyar	FOG.
Hangtan:	GUG > BUG > PUG > POG = FOG.
Szumér	GUGAR, aufhäufen, sammeln
magyar	FUKAR.
Hangtan:	GUGAR > BUGAR > PUKAR = FUKAR.
Szumér	GUGAR : GUBAR, Ladung; grosser Haufen
magyar	FUVAR.
Hangtan:	GUGAR > BUGAR > PUVAR = FUVAR.
Szumér	GU : GUGU, Gebet; beten, flehen
magyar	FOHász.

Hangtan: GUGU > BUGU > PUHU = FOHász, FOHászkodik
 finnben ↓PUHUa, beszél!!!

Szumér	GUR ↔ BUR, wenden, umwenden; drehen
magyar	FORog
mandzsú	FORO-, idem. Stb.
Szumér	GUR ↔ BUR, Frucht, Spross, Same
magyar	FÜrt.
Szumér	GUR-RU-US, zerschneiden, zertrennen ↓BUR-RU-US
magyar	FÜRESZel.

A hangváltozás menete: B > P > F.

A szumér H -hang is ősforrása a magyar F hangnak:

Szumér	HAL, vergessen
magyar	FEled
szumér	HAL, teilen
magyar	FELez. Stb.

És most vizsgáljuk meg néhány rokonyelvi összefüggést.

Szumér	GU, binden; Schnur, Strick
kettőzve	GUGU
G + B hangcsere	BUGU : BUG
magyar	BOGOz : BOG
i-mongol	BOGO-
"	BOGOL, rabszolga, fogoly
magyar, régi	FOGoli j
ewenki	BOGoli, kötél
török	BAG, Band, Binde, Verbindung
ótörök	BAG, Band, Bündel
finn	PAula, Leine, Band, Schnur
" nyelvjárásban	PAGlu, PAGl, idem.

Megjegyzendő, hogy a finnugoros nyelvészet

nem egyezteteti ezt a szónkat a finn PAULA szóval, hanem teljesen különböző jelentésű, állítólagos finnugor szóval veti egybe - az altáji egyezést meg elhallgatja...

A fenti szócsalád hangtana:

Szumér	G = B	B hangcsere
magyar		B → P → F
ótörök-török		B
mongol		B
ewenki (tungúz)		B
finn	(B) → P. Stb.	

Fontos hangtani jelenség:

szumér	↓ guGar	: guBar, öde, wüst; Wüste,
mongol	↓ keGer, Steppe	Steppe
magyar		↓ koPár.

A G - B hangviszony tagadhatatlan bizonyítéka!

Egy másik nyelvészeti tétel:

szumér	BAR : PAR, hinterer, After, Rücken, rückwärtiger
zurjén	BER Hinterteil, Hinterland
votják	BER Hinterteil
finn	PERÄ, idem
osztják	PIR, rückwärtiges
vogul	PERÄ, zurück
mongol, szóeleji: ∅	ARUki, hinten gelegen
ótörök "	ARqa, Hinteres, Rücken
török "	ARqa, idem
ozmán "	ARqa, hinten gelegen
mandzsú "	ARU, Rückseite; rückwärtig
lamut "	ÁRkan, Rücken
magyar	FAR, After. Stb.

Hangtan:

szumér, szóeleji	B : P
zurjén-votják	B : P
finn-osztják-vogul	(B) : P
mongol-török-tungúz	→ ∅
magyar	↓ B : P : F.

Ez a hangtani összefüggés bizonyítja, hogy a szumér B -hangtól a magyar F -hangig történő hangváltozás folyamán váltak le az urálaltáji nyelvek az őstörzsről:

B	→ magyar F
	↘ B : P : F : ∅.

Az úgynevezett finnugor nyelvek váltak le elsőnek, míg az úgynevezett altáji nyelvek később hagyták el az ősnyelv - szumér - hangrendszerének keretét, hangtanilag külön továbbfejlődve.

A magyar nyelv pedig egyenes folytatása az őstörzsnak:

B → P → F.

*

4. A magyarnyelvi M -hang - szóeleji és szóbeleji - az ősnyelvi -szumér M -hangra megy vissza.

Szumér, szóeleji	MER, Gift, Zorn
magyar	MÉReg
szumér	MU=MI, wegen, um willen
	MIatt
szumér	ME, Himmel
	MÉnny
szumér	ME, MU, MA, sprechen; nennen;
	MOnd : mo-n-d
szumér	MEL, Brand

magyar	MELeg
szumér, szóbeleji	MAŠ, Zwilling
	kép-MAŠ
szumér	MAŠ, die Hälfte
	fele-MÁŠ
szumér	EZEM-IZIM, Fest
	ESZEM-ISZOM
szumér	NAM, nicht
	NEM
szumér	EME, Mutter
magyar	EME.

*

A szumér B -hang már magában a szumér nyelvben B→M változást mutat: BARUN = MARUN, Stall; BA = MA, stb.

Szumér-magyar viszonylatban:

	BURU, tieflegend; Tiefe
magyar	MÉLY.
Hangtan: BURU >	MULU >
vogul osztják	MUL = MÉLY
	MəL, MIL, idem
	↓ MəL, idem
szumér	BAR → PART
de:	↓ MART
szumér	BAR → BÉL, BELEk
de:	↓ MÁJ
Hangtan: BAR >	MAL > MÁJ.
Szumér	BIL, warm, heiss werden
magyar	MELeg.

Meg kell említeni, hogy az ótörök BARSAK = bél, szószerint: BELSŐ = BARSAG.
Hangtan: BARSAG > BALSAU > BELSEŪ = BELSŐ.

Az annyira finnugor alapnyelvi szónak hangoztatott szó, szumér-török-magyar-finnugor nyelvi egyezést bizonyít...

Végül: a szumérnyelvi G↔M hangviszony, vagyis hangcsere is szaporítja a magyarnyelvi M -hangok számát.

Szumér	GAZ, GUZ, zerstossen, zerbrechen
például	giš-GAZ, Mörser
magyar	MOZSár.
Hangtan: GAZ =	GUZ > MUZ > MOŽ = MOZSár.
Szumér	GAR = MAR, sitzen; (das) Bleiben
magyar	MARad
	MARasztal
	MARadék.

*

5. A magyarnyelvi V -hang -szóeleji és szóbeleji - az ósnyelvi - szumér B -hangra megy vissza.

Szumér, szóeleji	BAL, ändern
magyar	1. VÁLtozik, meg-VÁLtozik
	2. BAL, eine andere Frau nehmen
magyar	VÁLík.
Hangtan: BAL >	BAL > WAL = VÁLík, VÁLtozik. Stb.
Szumér	BAL : BA-AL, graben
	VÁJ
szumér	BUR, Rabe
	VARjú
szumér	BUR : BUR-A-A-BA, Spatz
	VERebet : VERÉB.
Szumér	BI, mit
magyar	-vel, -val (pl. VE-le-m = MIT-SE-IN-MEIN)
szumér, szóbeleji	DIB, kommen, gehen
magyar	JÖV-
szumér	IB, Hüfte, Mitte
magyar	ÖV
szumér	KAB, Dicke
magyar	KÖVér

szumér U-BIL-LA, Pflanze
magyar IBOLYA : IVOLA.

A hangváltozás menete: B > B > W = V.

A szumér szóeleji és szóbeleji G -hang vokalizálódása V -hangot eredményez a magyar nyelvben.

Szumér, szóeleji GARAŠ, Orakel, Omen
magyar VARÁZS-lat
Hangtan: GARAŠ > UARAŠ > UARAŠ > WARAŽ = VARÁZS-lat
A hangmenet tehát: G > Ū > U > W = V.

szumér GAL, sein, haben
magyar VAL-
Hangtan: GAL > ŪAL > UAL > WAL = VAL-.

Szumér GI = GU, Erde, Land; Gesamtheit
magyar VILág, VIDék.
Hangtan: GI > ŪI > UI > WI = VILág, VIDék (-lág és -dék, képzők).

Szumér GI, tragen
magyar VISz.

Hangtan: mint fent.

Szumér, szóbeleji DUG, schön : DIG
magyar DIVatos.

Hangtan: DUG = DIG > DIŪ > DIU > DIW = DIVatos.

Szumér DUG, fröhlich : DIG
magyar DÉVAJ.

Hangtan: DUG > DUŪ > DUU > DUW = DÉVaj.

Szumér SIG, vertrocknet, dürr
magyar SIVatag
SIVár.

Hangtan: SIG > SIŪ > SIU > SIW = SIV-atag, SIV-ár.

Szumér SIG, weben
magyar SZÖVet.

Hangtan: SIG > SIŪ > SIU > SIW = SZÖVet.

Szumer SIG, Luft, Wind, Sturm
magyar LEVegő (szóeleji S > L).
Hangtan: SIG > LIŪ > LIU > LIW = LEVegő.
De: SIG > SIŪ > SIU > SIW > ZIW = ZIVatar.

*

6.A magyar G -hang - szóeleji és szóbeleji - a szumér G -hangra megy vissza.

Szumér, szóeleji lu-šū-GALANZU, Töpfer
magyar GÖLÖNCSEr
szumér GAB-NI, Sesam, Grütze
magyar GABNA, GABONA
szumér GADA, Linnengewand
magyar GATYA, népi GAGYA
szumér GAM, biegen; sich beugen
magyar GAMó-s bot
szumér GAR, e. Orakel einholen; Omen
magyar GARboncás, GARabonc
szumér GUR, umwenden, drehen, stürzen
magyar GURít, GÖRget
szumér GUR, Getreidemagazin
magyar GÓRé
szumér, szóbeleji AGAR, Feld, Flur, Steppe
magyar UGAR
szumér ZAG, Seite, Grenze
magyar SZEGély, SZEGlet
szumér NI-SAG : NISSAGU, Fürst, Herrs -
magyar, népi NACCSÁGO-s úr cher
szumér SIG, schwach
magyar SZEGény
szumér RIG, sprechen
magyar REGél, régi REGős
szumér TAG, schlagen, fällen
magyar TAGló, TAGlóz
szumér ŠEG, Eis, Kälte
magyar JEG (szóeleji Š = J).

7. A magyar GY -hang a szumér G -hangra megy vissza.

Szumér, szóeleji GI, Leid Schmerz
magyar GYötör (-tör, mint faktitiv-
kauzativ képző)

szumér GIG, Eingeweide
magyar GYIVó, dio-bél.

Hangtan: GIG > GYIU > GYIU > GYIW = GYIVó.

Szumér GU, sammeln

magyar GYülekezik

szumér GIR, eilen

magyar GYORS.

Szumér, szóbeleji GUGIG, sich zusammenringeln v.
d. Schlange

magyar KÍGYÓ.

Hangtan: GUGIG > KUGYIU > KIGYIU > KIGYŪ = KÍGYÓ
mordvin ↓ KIJOV.

Tulajdonképpen:

szumér GIG, sich winden

zürjén - finn ↓ KII - KYI.

Szumér BUGIN, Brotkorb

magyar BÖGYIN, a rókacsálétek kosara.

*

A magyar J -hangnak szumér G -hang előzménye van.

Szumér, szóeleji GE, schreiben

szokásos kettőzés: GEGE

magyar JEGYEZ

szumér GIN, gehen

magyar JON.

Szumér, szóbeleji AG, sprechen

magyar EJt, szót EJt

Hangtan: AG > AJ > EJ = EJt

ótörök ↓ AY-, idem,

szumér DUG, ausgiessen, zeugen, gebären

magyar TOJik

TOJás

szumér DUG : DAG, pflegen

magyar DAJKál

szumér IGI-huš

magyar IJEdős

IJEd.

*

A szumér D -hang a magyar GY -hang előzménye.

Szumér, szóeleji DAR, vermehren

magyar GYARapít

szumér DAM : DAB, Zügel

magyar GYEPlő

szumér DUG, Wohl; gut; gesund sein;

magyar GYÓgyít.

Hangtan: DUG > GYUG > GYUU > GYUO > GYŪ

↓ GYŪgyít

↓ GYŪgyul

szumér DUG, sprechen, sinnen, aussagen

magyar GYŪn (-n, mint képző).

Hangtan: mint fent.

Szumér DA, schützen; tragen, halten

magyar GYÁm : GYÁmfa (-m, mint képző)

GYÁmolít

szumér DIM : DAM, schwach

magyar GYÁMoltalan

szumér, szóbeleji BAD, totkrank; abnehmen; zu Ende
gehen; abgestorben

magyar BÁGYad

BÁGYadt

BÁGYaszt

szumér HUD, HAD, glänzen, leuchten

magyar, régi HÚGY, csillag

szumér MADA, Land, Kreis

magyar MEGYE. Stb.

*

A magyar J -hang a szumér D -hang előzménye:

Szumér, szóeleji DUG, gut, schön
magyar JÓ.

Hangtan: DUG > JUG > JUŰ > JUU > JUO > JŌ = JÓ.

Szumér DUG : DI, Recht; Gericht; Rechts-
spruch; entscheiden;
rechten (lasd: ZI, ZIG),

magyar JOG
JOGi
JOGos
JOGszolgáltatás
JOGérvényes

szumér, szóbeleji GUD, GUDA, Rind, Rindvieh
magyar GUJA, gulya

szumér SUD, versinken, untertauchen
magyar SŰJjed

SŰJjeszt
szumér BAD (elû; űuba: CSABA), hoch sein

magyar BAJnok

szumér BAD, zu Ende gehen, alt sein

magyar BAJlódik

szumér BAD, schädigen; zerstören

magyar BAJ, BAJos.

*

És most figyeljünk meg néhány rokonnyelvi össze-
függést.

A magyar F -hang.

Szumér GUR: BUR, BURU, zerschneiden

magyar FŰrész

régibb FŰRiz

FŰRisz

manzsú

FURU-("pürü-), in kleine Stü-
cke schneiden

"

FURUku, reszelő

mongol

ŰRŰ-, reszel (a szóeleji p = f
hang elveszett)

ótörök

ŰZ-, idem.

A magyar P -hang.

Szumér BAD, zerfallen, zerrissen

magyar 1. szét-PATTan

török PATla-, idem

mongol BUTal-, in Stücke schlagen

BUTara-, zerfallen

lamut BUT-, zerbrechen.

Szumér GUZ : BUZ : BUS

magyar 2. PUSZta

PUSZtít, de: POSZtít

baskir BUS-lik, pusztaság

ótörök BUZ-, pusztít

török BOZ-kir, pusztaság

finn PUUSTA, puszta.

Ez az utolsó összefüggés világosan bizo-
nyítja, hogy ez a szavunk nem szláv eredetű, ha-
nem a szlávtság volt az átvevő.

*

9. A magyar D -hang a szumér D -hangra megy
vissza.

Szumér, szóeleji DU : DUG, DUB, eindrücken,

magyar DUG (-g, mint képző),

i-mongol DUGtai, levélboríték: TOK!

török DUGme, gomb.

szumér DU : DUB, Hügel

magyar DOMB, DUMB

régi DOB, DQMU.

Szumér DAGAL, Süden

magyar DEL (világtáj).

Hangtan:	DAGAL > DAJAL > DÉJÉL > DÉ'ÉL > DÉÉL = DÉL.
Szumér	DUB, zerschmeissen
magyar	szét-DOB
szumér	DUB, drücken
magyar, tájszó	DÓBöcsköl, megnyomogat.
Szumér	DUN, gehen
magyar	DÖNdül bé, bejön (tájszó)
szumér	DIRIG, über, mehr als
magyar	DERÉK
szumér	DIR, DIRIG, Fährschiff
magyar	DEREGlye.
Szumér, szóbeleji	UD, Sonne, Licht
magyar	ÜDÜL
szumér	NAGIR : NIGIR : NADIR
magyar	NÁDOR
szumér	SIDUG, Bach, Wadi, Schlucht
magyar	SZÁDOK.

Néhány rokonnyelvi egyezés.

Irottmongol	DAR-daji-, starr, steif
magyar	DERmedt
I-mongol	DOBU, DOBUn, Hügel
jakut	DOBUn, magaslat
tarancsán	DOBA, rakás
magyar, régi	DOB : DOMB (lásd fent)
vogul	TUMP (?), sziget, domb (?).

A vogul összefüggés nem bizonyít kizárólagos finnugor származást, mert a mongol - török szavak közelebb állanak a magyar szóhoz. Mi az a nyelvi sajátosság a vogul szónál, melynek alapján állíthatjuk, hogy a magyar szó csak a vogul szóval egyezik? A "ráfogás" még nem bizonyíték.

Szumér	1. DU : DUL, machen, tun; schaffen
	2. DU : DUL, lösen; Freilassung, Lö-
magyar	DOLog, DOLgozik sung,
	DOLgos, leDOLgozza az adósságát,
i-mongol	DOLI-g, Lösegeld; freilösen
török	JOLug, loskaufen, idem

szlávban DOLG, adóság (jövevényszó a szumér-magyar-mongol-török nyelv-vekből).

Meg kell említeni, hogy a magyar nyelvben a szóelejéről eltűnt a "DZS" -hang, vagyis csak néhány szóban mutatható ki. A szóbeleji- DZS - szintén csak néhány nyelvjárásunkban mutatható ki. Ez a DZS -hang a szumér D -hangra megy vissza, a magyarban egybeesett a CS -hanggal.

Szumér	DUG, Knie; (sich) beugen
magyar	CSUKló, CSUKlik,
ótörökben	ČÖKit-, idem.
Hangtan:	DUG > "DŽUG > DŽUK > ČUK = CSUK-lik.
Szumér	DUGUD, schwer, niederdrückend
magyar	CSÜGGED.
Hangtan:	DUG > "DŽUG > ČÜG = CSÜGGed.
Szumér	DUG, Tonröhre
magyar	CSŐ, régi CHEW (csew).
Hangtan:	DUG > "DŽUG > ČUJ > ČUJ > ČÜ = CSÜ = CSŐ.
Szumér	DIM, Knoten
magyar	CSIMbók, CSOMBók, CSOMó.
Hangtan:	DIM > "DŽIM > ČIM = CSIM- és CSOM-.
Szumér	DIM, Sprössling
magyar	CSEMetę.
Hangtan:	DIM > "DŽIM > ČIM = CSEMetę.

A DZ -hang a magyarban már csak néhány szóban mutatható ki, a szó belsejében. A szó elején egybeesett a magyar C -hanggal. Így a szumér D -hang a magyar C -hang előzménye is lehet.

Tehát: D > DZ > TS > C.

Szumér	DIB, tragen
magyar	CIPel.
Hangtan:	DIB > "DZIB > TSIP = CIPel.
Szumér	DIB, packen, ergreifen, fassen,
magyar	CIBál.

Hangtan: DIB > "DZIB > TSIB = CIBál
 Szumér DAM : DIM, Genosse
 magyar CIMbora.
 Hangtan: DIM > "DZIM > TSIM = CIMbora.
 Szumér DUG, süss
 magyar CUKor, nyelvj. CÚKor(-or, mint kép-
 Hangtan: DUG > "DZUG > DSUK > TSUK = CUKor. zó).
 És most vizsgáljuk meg a magyarnyelvi T
 -hang összefüggéseit.

*

10. A magyar T -hangok elsősorban a szumér T.
 -hangra megy vissza.

Szumér, szóeleji TAB, ergreifen, halten
 magyar TAPogat.
 Szumér TAR, verwüstet sein
 TARol
 TARló
 szumér TAR, bewahren, hüten
 TARol.
 Szumér TAR, zerbrechen; Abfall
 magyar TÓrik
 TÓrmelék
 szumér TUKU, weben
 magyar TAKács
 baskir TUKIU, szó
 i-mongol TOKI-, idem
 török DOKU-ma : TOKUma, szövet
 szumér TUR, eintreten
 magyar be-TÉR.
 Szumér, szóbeleji UTUUDA, gabären, zeugen
 magyar UTÓD. Stb.

A magyar T -hangnak másodsorban szumér D
 -hang előzménye is van.
 Szumér, szóeleji dug-DAL, e. Gefäss : akkád TALLU

magyar	TÁL
szumér	DAG, weichen; entfliehen
magyar	TAKarodj!
	TÁGulj, állj odébb!
tájszó	TAKulj, lódulj
szumér	DAG, hell, rein, glänzend
magyar	TAKaros
szumér	DAB, festhalten, pressen
magyar	TAPad
szumér	DAR, bunt, gefleckt : akkád TARRU
magyar	TARka
i-mongol	TAR-lan, idem (tarka lenni)
szumér	DUG, e. Gefäss
magyar	TOK
	TEKnő.
Szumér, szóbeleji	GUD, Weg
magyar	ÚT (lásd, ott)
szumér	KID, binden
magyar	KÓT
finn	KYTEä, idem
szumér	SAD, Kampf
magyar	CSATA
finn	SOTA, idem.

*

11. A magyarnyelvi TY -hangnak - egyetlen szó-
 ban - a szóelején szintén D -hang előzménye
 van.

Szumér	DUG, ausgiessen, zeugen
magyar, régi	THUC = TYÜK
de:	TIK, idem. - Szó szerint TOJÓT
jelent ez a szó,	mert amint már bemutatam:
	DUG, ausgiessen, zeugen
	TOJik
	TOJás
régi	THUC = TYÜK
népi	↓TIK.

Szumér, szóbeleji	GADA, Linnengewand
magyar	GATYA
szumér	AD-DA, Vater
magyar	ATYA
szumér	KUD-DA : SU-KUD-DA = beissen
magyar	KUTYA, (a harapós)
szumér	KUDA, laufen
magyar	KUTYAgol.

Néhány rokonnyelvi összefüggés:

Szumér	TAR, abschneiden; zerstören
magyar	TARfejű, kopasz
mongol	TAR, idem
ewenki	TARaka, idem
tatár	TAZ, idem.
Szumér	DUG, ausgiessen; zeugen, gebären
i-mongol	TAKija, tyúk
uigur	TAQuq, idem
csagatáj	TOGuq, idem
ótörök	TAQigu, idem
magyar, régi	THUC, TYÚK
népi	TIK
kirgiz	TAUK, szóalak úgy keletkezett, hogy kiesett a hangzóközi G -hang, mint a csagatáj szóalakban : TOGUQ. A magyar szóban az Ű -hang hosszúsága csakis nyúlás eredménye.
Szumér	DUG = THUC = TYÚK
de:	↓DIG = TIK
csagatáj	TOG-
uigur	TOQ-
mongol	TAQ-
ótörök	TAQ-, tisztán a tő, képzők nélkül.

*

12. A magyar K -hangnak első sorban szumer K -hang előzménye van.

Szumér, szóeleji	KASER-gi, Geflecht (aus Riedgras)
magyar	KOSZORÚ

szumér	KA, Tor
magyar	KAPu (-pu, mint képző)
szumér	KAR, schädigen
magyar	KARosít : KAR
szumér	KAS, laufen, rennen
magyar	KASlat
szumér	KINGI, Schriftstück/-werk
magyar	KÖNYV
szumér, szóbeleji	TUKU, weben
magyar	TAKács
szumér	lu-SUKRA, Schreiner
magyar	SZEKRÉny, régi SZÖKRŐny
szumér	SIKI, Haar
magyar	SZAKÁll.

*

A szumer G -hang is K -hangot eredményezhet a magyar nyelvben.

Szumér, szóeleji	GABA, Brust
magyar	KEBEL (-l, mint képző)
szumér	GAL, sein lassen
magyar	KELL
szumér	GAM, biegen; (sich) beugen
magyar	KAMPó
szumér	GAMUN, Kümmel
magyar	KÖMÉN
szumér	GAN, gebärend
magyar	KANca
szumér	GAR, Einfassung; umschliessen
magyar	KERet
	KERít
szumér	GIS, Hand
magyar	KEZ, KEZet
szumér, szóbeleji	DUG, Gefäss : hethita TUQ
magyar	TOK
szumér	DUG, vollkommen

magyar	TÖKéletes
szumér	DIG, Geschwächtheit
magyar	el-TIKKadt
szumér	UGU, gebären
magyar	OKOz
szumér	SIG, schlagen, einschlagen
magyar	SZEKErce
i-mongol	SŪKE, balta, fejsze
csagatáj	SŪKŪ, idem
tungúz	SUKÁ, idem
mandzsú	SUXE, idem

Vegyűk a szumér	GIŠ, Feuer, szót, de: GE-İŠ
lappN	GUESSmu-, odaég, megkozmásodik
lappS	KUOSSmu-, idem
kalmúk	XUSm, az égés szaga
i-mongol	QUSU-dag, gyufa
magyar	KOZmás, KOZma.

Az alapnyelvi - szumér - szóeleji G hang változása a bemutatott szóknál:

G → G → Q → X : K.

Egyébként a fenti etymológiák tagadhatatlanul cáfolják a magyar és a lapp szók állítólagos finnugor alapnyelvi eredetét. Amint látható, az alapnyelv:

a szumér nyelv.

Az állítólagos finnugor alapnyelvi szóeleji K -hang egy ősbibb G -hangra megy vissza, melynek mongol változásai szintén kimutathatók.

Miért finnugor eredetű a következő szócsalád?

Szumér	GUR : KUR
magyar	KERül
	KERing
i-mongol	KERŪ-, idem : QARI-, megkerül
ókoreai	KER-, gehen

ótörök	KÁZ-, utazik
osztják	KÁRI-, megfordul
	KĒRet-, fordul, kerül, visszakerül
finn	KIERiä, rollen; sich herumdrehen
nyelvj.	KER-, idem.

Az ősnyelvi G -hang K -hangot eredményez a szóelején a bemutatott szócsalád hangrendszerében.

A következő szócsalád is azt bizonyítja, hogy a szumér nyelv az alapnyelv:

szumér	KAD : KID, festfügen, binden
magyar	KÓT
vogul	KĒT-, anschliessen, koppeln
finn	KYTkeä, idem
votják	KITk-, einspannen (das Pferd)
ótörök	QĀT-, zuschnüren, hinzufügen,
török	KAT-, sich anschliessen.

A szóeleji K -hang ebben az esetben is az ősnyelvi-szumér K -hangra megy vissza.

*

13.A magyar H -hang szumér H -hangra megy vissza.

Szumér, szóeleji	HUD, glänzen, strahlen; Licht
magyar, régi	HÜGY, csillag
szumér	HĀŠ, spalten, zer-/abschneiden
magyar	HASít
	HASad
	HASáb
	HASadék
szumér	HĀ, Fisch
magyar	HAL (-l, mint képző)
szumér	HARDug < DUG-HAR, Bierfass
magyar	HORDó
szumér	HUM, zermalmen
magyar, régi	HUMuk, HOMok

szumér HUS ; ni-HUS-ag, stark, mächtig,
 gewaltig, majestätisch
 magyar HÓS. Ez egyezik azugyancsak
 szumér KALAG szóval ugy. jelentéssel.
 Finnben a KALEVipoeg, szóban találjuk meg

Tehát:
 szumér KALAG : HUS
 finn ↓KALEVa- ↓HÓS.
 magyar

Még:
 szumér DELI, idem
 magyar DELI
 török ↓DELIkanli, ifjú.

A szumér G -hang is H -hangot eredményez
 a magyar nyelvben.

Szumér	GAM → :	GU ← :	GUMAR (<GUGAR)
magyar	HOMlok		HOMORú
	HOMlít		
i-mongol	KÓMúg,	szemöldök	QAMAR, orr
mandzsú	XUMan,	idem	
kumúk	KÜMgürá =	ARCRA LE!	
osztják	XOMdà,	idem	
vogul	XÁMI, KÁMI,	idem	
kalmúk	KÖMrxe,	idem	
finn	KUMO,	boltozat → KUMAR-,	sich
mordvin	KOMA-,	sich beugen,	verbeugen
zürjén	KIM-,	idem	
zürjén	KImes,	homlok	
votják	KIM-,	sich beugen.	

A szumír szavak jelentéstana: gebeugt; niederbeugen; sich beugen; Stirn; biegen; Neigung.

Hangtan:
 G > H (> a rokonnyelvekben: X : K : Q).

A bemutatott finnugor szavak, tehát nem tartoznak az "alapnyelvhez", mert megvannak az

altáji nyelvterületen is.

Szumér	GAN, Feld + SIG, Ziegel
magyar	HANCSIK < GAN-SIG = föld-tégla.
Szumér	GIŠ (ellu), Held
magyar	HÓS.

Hangtan: GIŠ > HIŠ = HÓS.

Egyes nyelvjárásainkban az ősnyelvi GIŠ -szóra megy vissza a magyar nyelvi HÓS szó eredete. A modern magyar nyelvben egybeesett a két szó:

GIŠ : HUS = magyar HÓS.

Ezzel a ténnyel összefüggésben meg kell említeni a magyar ISPÁN szó eredetét is. Hivatalos megállapítás szerint az állítólag szláv ŽUPÁN szó szarmazéka lenne. Hangtanilag nem magyarázza meg a nyelvészet ezt a lehetőséget.

E szavunk - ISPÁN, ESPÁN - legrégebbi alakja: HISPAN. Tehát egy szóeleji H -hangról van szó. Ez a hang egy még ősibb G -hangra megy vissza. Bizonyíték erre a német nyelvben használt "GESPAN" = OBER-GESPAN = fő-ispán kifejezés.

Visszakövetkeztetés:

	↑	ISPÁN, ESPÁN
		HISPÁN
		"GESPAN" = németben GESPAN
végül, szumér		GIŠ-PA
vagy		GES-PA.

A jelentése ennek a két szóösszetételnek:
 HERR VORSTEHER. ELŐLJÁRÓ-ÚR.
 horvátban GOSPON = GOSPODin.

Alaktanilag: a magyar szó áll a tőből és a képzőből. A képző: -N. Az ISPÁN szóalak úgy keletkezett, hogy elveszett a szóelejéről a G -hang:

GIŠ-PA > JIŠPA > *IŠPA = ISPÁN = ispán.
 Német "GESPAN", kölcsönvétel a magyarból,

horvát GOSPON, kölcsönvétel a magyarból,
magyar HISPAN, régi szóalak.

Ez a szavunk tehát nem szláv eredetű, hanem még Mezopotámiából hozták magukkal őseink.

Amint láttuk, a szumér G -hang is lehet a magyar H -hang előzménye.

Vizsgáljunk meg még néhány összefüggést:

szumér	GUB, Schnee
magyar	hó.
Hangtan:	GUB > HUW > HUU > HŪ = HÓ.
de:	hav-.
Szumér	GIBI : GIBIL, verbrennen
magyar	HÓség.
Hangtan:	GIBI = GIB > HIW > HIU > HŪ = HÓség
de:	HEVül : HEVes.
Szumér	GI-GI = GIG, hindern
magyar	HIUsít
Hangtan:	GIG > HIU > HIU = HIUsít.
Szumér, szóbeleji	Dug, fröhlich sein
magyar	DUHaj.
Hangtan:	DUG > DUH = DUHaj.
Szumér	DUG, sprechen, reden
magyar	DOHog (-magában).
Szumér	SIG, schlagen
magyar	CSIHipuhi
	CSIHol, a tűz-követ üti.
Hangtan:	SIG > ČIG > ČIH = CSIHol.
Szumér	SIG, Luft, Wind
magyar	ZIHál
	LIHeg
	LEHel (szóeleji S > l).
Hangtan:	SIG > LIG > LIU > LIW = LEVegő.
Szumér	GIG : GI-GA, akkád gūhu, husten
magyar	KEH
	KÓHóg.

Hangtan:	GIG > KIG > KIH = KÓHóg.
Szumér	GUG, Brennen v. Feuer, Brand
magyar	KOHó
	KOHászat

Hangtan:	GUG > KUG > KUH = KOHó.
Szumér	GUG, brennen v. Feuer, Brand
magyar, régi	CUHna (1206), KUHna = konyha.
Hangtan,	mint fent.

A szumér K -hang is H -hangot eredményez a magyar nyelvben.

Szumér	KU, Umschliessung, wohnen; Niederlassung; Gehege
--------	--

magyar	HÓdáj
szumér	KARA : KAR, plündern, wegnehmen
magyar	HARÁcsol

	HARAmia
szumér	KU, ruhen
magyar	HUm : KUm : HUny.
Szumér	KUR, (an)binden; fesseln; verbinden; umgürten

magyar	HORgony
szumér	KI, Ort, Platz, Stelle : KE
magyar, régi	HEl (-l, mint képző): Hely.

A magyarban H -hangnak szumér Š -hang előzménye is lehet.

Szumér	ŠAG, Huld
magyar	HÓdol, HÓdolat.
Hangtan:	ŠAG > HAG > HAU > HAU > HAO = HÓdol.
Szumér	ŠAB : ŠAG, abschneiden
magyar	HÓhér.

Hangtan:	mint fent.
Szumér	ŠAG, erregt, zornig sein
magyar	HÓbortos.

Hangtan:	mint fent.
Szumér	ŠAG, niederwerfen, überwältigen

magyar HÓdít
 Hangtan: mint fent.
 A finn nyelvben is ezt a változást látjuk:
 szumér ŠAG, schön, gut
 finn HAUska, idem
 de: HAJA : régi magyar SAJA
 török SAYIN.
 Hangtan: ŠAG > HAG > HAU > HAU = HAUska.
 Ugyanez az ősi szó mongol-törökben:
 szumér ŠAG, schön, gut
 SAYin, idem
 Hangtan: ŠAG > SAY- = SAYin
 magyar, régi SAJA, idem
 Az alapszó, tehát a szumér ŠAG.

A H -hang a szóelején a magyarban sok esetben csak fonetikus kiegészítés.

Szumér EŠ : AŠ, Haus
 magyar, régi ÁSZA, -ÁZ
 háZ.
 Szumér AB, sprechen, reden
 magyar hABog, hEBeg.
 Szumér EN : EN-SI, sprechen, erklären,
 aussagen, reden
 magyar hENCEg.
 Szumér US, Längseite; lang
 magyar hOSZ-jú = hosszú
 régi huČe.
 Szumér UŠ, ziehen
 magyar hÚZ.
 Szumér EŠ, zu, hin
 magyar -hEZ, -hŐZ, -hOZ
 szumér UZU, Fleisch
 magyar hÚS.

*

14. És most vizsgáljuk meg a magyar L -hang összefüggéseit. Elsősorban a szumér L -hangra megy vissza.

Szumér, szóeleji LUGA, Widerspenstigkeit, Frechheit, Gemeinheit
 magyar fel-LOVAL, ellen-LOVAL.
 Szumér LUGU(D), mátu, abgestorben, tot - krank, abnehmen
 magyar 1. LANKad (g > ng)
 ótörök aLANGAd-, kimerül, lankad (A-, mint fonetikus toldás).
 Finn LAKAstua, (ver)welken
 magyar 2. LOHAD
 finn LYHYt, rövidül, kisebbedik, lohad.
 Szumér LUM, Unrat
 magyar LIM-LOM.
 Szumér LUK, Rinder- und Schafstall
 magyar barom-LAK, régi LOK.
 Szumér, szóbeleji SAL, weit ausbreiten
 magyar SZELES
 szumér SUL, Held; Herrscher, Herr
 magyar SOLt, régibb ZULta, ZOLTán.
 Szumér TIL, wohnen, sitzen
 magyar TELeP, le-TELePszik.
 Szumér TIL, vollständig sein
 magyar TELjesség
 szumér IL, heben; Erhebung
 magyar, régi ELLik, emel. Stb.

A szumér S -hang is L -hangot eredményez a magyar nyelvben.

Szumér SIG, schlagen
 magyar LÜKtet (a szív).
 Hangtan: SIG > LIG > LIK = LÜKtet
 szumér SIG, schlagen; schleudern;
 magyar LŐ.
 Hangtan: SIG > LIG > LIŪ > LIY > LŪ = LŐ

	bringen;abschliessen
magyar	SZERvez
	SZERvezés
	SZERvezet
	SZERzódik
	SZERzódés.
Szumér	SIL(šalâmu), unversehrt, fehlerlos;ungebrochen;günstig;
magyar	SZILárd-anyag
	SZILárd-elhatározás
	SZILárd-pénzügyi helyzet
	SZILárdság,
szumér	SIL, glücklich;Jubel
magyar	SZILaj.Stb.
Szumér	SU, klagen, trauern
magyar	SZOmorkodik.
Alaktan:SU-gar	
Hangtan:SUGAR > SUMAR > SOMOR = SZOMORKodik.	
Szumér	SIG, Haar
magyar	SZÓr (-r, mint képző).
Hangtan:SIG > SIŰ > SIU > SŰ = SZÓr.	
Szumér	SIR, Licht, Morgenlicht
magyar	SZŰrkület.

A magyar SZ -hang másodsorban a szumér Š (=s) -hangra megy vissza.

Szumér	ŠAG : ŠAB, Herz
magyar	SZÍV.
Hangtan:1.ŠAG > SAG > SIG > SIŰ > SIU > SIW = SZÍV	
de:	↓SZŰ
2.ŠAB > SAB > SIB > SIW = SZÍV.	
Szumér	ŠAB, abschneiden, beschneiden
magyar	SZABdal
szumér	ŠU, Wohnraum
magyar	SZOba.
Szumér	ŠU, frei werden
magyar	SZAbadul
szumér	ŠITA(ellu), rein: DIGIR, Gott

magyar, régi	SCET = SZENT(n, mint orrhang)
szumér	ŠUR, schrecklich
magyar	SZÓrnyű
szumér	SI, Auge
magyar, régi	SCIM = szem.

A magyar SZ -hang harmadsorban a szumér Z -hangra megy vissza.

Szumér	ZAG, Grenze;Aussenseite
magyar	SZEGély
	SZEGlet,
Szumér	-ZU, a második személy ragja
magyar	-SZ, idem.
Szumér	ZUB, Krummschwert
magyar	SZABlya.
Szumér	ZIG, sich erheben;weichen
magyar	SZÓK-el;SZÓK-ik

A magyar SZ -hangnak sok esetben szumér D -hang előzménye van, Dentális:szibiláns változás.

Szumér	DAL : SAL, fliegen, entfliegen
magyar	SZÁLL
szumér	DAL : SAL, Stroh;Spreu
magyar	SZÁLma(-ma, mint képző)
szumér	DAR-MAŠ, Hirsch
magyar	SZARVAS; RM > RV
szumér	DU : DI : DUG : SUG, sprechen, reden, Rede;Wort
magyar	SZÓ, SZÓl, SZAV-
Hangtan:DUG > SUG > SUŰ > SUU > SUO > SŌ = SZÓ	
de:	↓SZAV-
szumér	DAL : SAL, entfernen, wegbringen
magyar	SZÁLLít.
	A szóbelsejében és a végén szumér Š = magyar SZ.
	AŠ, zusammen

ŐSZsze
 GIŠ, vergewaltigen
 KÉSZtet
 GIŠ, Handgeld
 KESZpénz

Szumér Z = magyar SZ.

KAZ, schneiden, abschneiden

KASZA

IZI, Feuer; flammen; erhitzen

ÚSZők.

Megjegyzés: Bárczi Géza Magyarhangtörténet című dolgozatában a 115-ik oldalon megállapítja, hogy a "finnugor alapnyelvi" SZ -hang a szóelején a magyarban eltűnt! A bemutatott példák világosan bizonyítják, hogy nemhogy nem tűnt el, - hanem visszavezethető többezeréves múltba - a szumér S (=SZ) -hangig, minden finnugoros erőszakolt -ság nélkül.

Megismételve:

szumér	SIL, spalten, abschneiden
magyar	SZIL-SZEL, SZILánk
i-mongol	SILU-, losschneiden, spalten
vogul	SILI-, spalten
Stb.	

Miért vészett volna el a szókezdő SZ -hang, mikor a szumér nyelvtől kezdve néhány rokonnyelvben is kimutatható?

Vegyük bizonyosságul a sokat emlegetett, állítólag finnugor eredetű ÍN szónkat:

szumér	SA, Sehne; Band = ÍN
mordvin	SAn (-n, mint képző)
kalmük	ŠAndasn, idem
török	SInirli, inas
zürjén	SÖn, ín
finn	JÄNNE, idem

vogul TAn, idem.

Ez az összefüggés alátámasztja állításunkat, hogy a finnugor nyelvészet a magyar nyelv valódi származását nem keresi, hanem minden i-gyekezetével azon van, hogy elhallgassa, megmátsa, elferdítse.

Egy szóeleji összefüggés:

szumér	KAZ, zerschneiden, abschneiden
ótörök	KÁŠ-, schneiden
vogul	KASáj, Messer
török	KES-, schneiden
magyar	KÉS.

*

16. A magyar S -hangnak elsősorban szumér Š -hang előzménye van. Mielőtt ezt az összefüggést megvizsgálánk, meg kell említeni, hogy a magyar L -hangnak a szóbeliséjében szumér Š hang előzménye van.

Mutassuk be ezt a tételt néhány példával:

szumér	GIŠ, morden
	GYILkos
	GYILkol.
Hangtan: GIŠ > JIŠ > JIL = GYILkol.	
Szumér	GIŠ = MU, Jahr; grade; eben
magyar	JELen
	JELen idő
	JELenlegi időszak
	JELenkor
	JELenben

Hangtan: GIŠ > JIŠ > JIL = JEL-.

ótörök	YIL, év
török	YIL, idem
mongol	JIL, idem
kalmük	DŽIL, idem.
Szumér	GIŠ, Sendung

magyar	KÜLdetés
Hangtan: GIŠ > KIŠ > KIL = KÜLdetés.	
Szumér	GIŠ, Sendung; Auftrag; Befehl
magyar	JELentés
	JELentést ír
	JELentést küld
	JELentést tesz
	JELentkezés
	JELentkezik.
Hangtan: GIŠ > JIŠ > JIL = JEL-	
szumér	GIŠ, Benennung, Name; Ruhm, Ruf
magyar	JEL
	JELadás
	JELentős
	JELentőség
	JELesség.
Hangtan: mint fent.	
Szumér	GIŠ, zeichnen, bilden; Zeichnung,
magyar	JELkép
	JELige
	JELöl
	JELölés
	JELt ad.
Hangtan: GIŠ > JIŠ > JIL = JEL-	
Szumér	GIŠ, fest; mächtig; hoch angesehen
magyar	JELlem
	JELlemvonás
	JELlemző.
Hangtan: mint fent.	
És most vizsgáljuk meg a szóeleji és szóbeleji szumér Š -hang következő összefüggéseit.	
Szumér, szóeleji	ŠAG(damaḫu)gnädig, barmherzig s.
magyar	ŠAJnál
szumér	ŠEG, Eis
magyar	SIKlik
	SIKamlik
szumér	ŠUB, Gebet

magyar	SOPánkodik.
Szumér, szóbeleji	AŠ-di : AŠ-te, Verlangen, Wunsch
magyar	ESd, ESdekel
ótörök	ĀStā-, idem
török	ISte-, idem,
szumér	HAS, spalten, zerschneiden
magyar	HASít
	HASáb
szumér	MAŠda, Grenze; Grenzgebiet
magyar	MESGYE.

Megjegyzés: a GIŠ > JIL > JEL hangváltozással összefüggésben meg kell említeni, hogy ez a hangváltozás megfigyelhető az egész urálaltáji nyelvterületen:

szumér	GIŠ > JIŠ > JIL, Jahr; grade; eben
török	YIL, Jahr
ótörök	YIL, idem
ótörök	YAS, idem
baskir	YAS, idem
mongol	JIL, idem
kalmük	DŽIL, idem
magyar	JEL-en idő/évszak.

A szumér GIŠ = év, szó kimutatható a magyar nyelvben hangtanilag úgy, hogy a szó elejéről elveszett a G > J -hang. Így a szumér GIŠ > JIS > 'IS = ESZtendő.

A szumér nyelv valóban az urálaltáji nyelvek archaikus alakja!..

A szumér S (=sz) -hang is S -hangot eredményez a magyarban.

Szumér, szóeleji	SIG, vertrocknet, dürr
magyar	SIVár
	SIVatag
szumér	SI, eilen
magyar	SIet

szumér	SIG (damâku), Wohltat; Gunst; wirksam
magyar	SEGít
szumér	SIG (damiktu), Glück
magyar	SIKer
szumér	SIR, spinnen
magyar	SERít
szumér	SIR, singen
magyar	SIRám
	SIRánkozik
	SIRdogál
szumér	SIR : SUR, Grab; Begräbnis
magyar	SIR
	SIRba tesz.

A szumér Z -hang is S -hangot eredményezhet a magyarban.

Szumér	ZAL (kamû), verbrennen
magyar	SALak (-ak, mint képző)
szumér	ZAG, Seite; Aussenseite; Grenze
magyar	határ-SÁV.
Hangtan: ZAG > ŠAG > ŠAU > ŠAU > ŠAW = SÁV.	

*

17. A magyar Z -hang elsősorban a szumér Z -hangra megy vissza.

Szumér, szóeleji	ZIG : ZAG, vertreiben; dahinjagen
magyar	el-ZAVar: G > Ű > U > W gen
szumér	ZAH, dahinjagen
magyar	ZÁHol (megugraszt; hajszol)
szumér, szóbeleji	IZI, Feuer
magyar	IZZik
szumér	IZI, erregt sein
magyar	IZgul
szumér	GAZI, Haufen v. Korn

magyar KAZAI (-l, mint képző).

A szumér S -hang is Z -hangot eredményezhet a magyarban.

Szumér	SAR : ŠAR, verjagen, vertreiben
magyar, tájszó	ZARgat
	KAR (fliehen)
	KERget
szumér	SUMUG, Ungeziefer
magyar, régi	ZOMAK, tetű, féreg
szumér	SI : SIG, Luft
magyar	ZIHál
szumér	SIGAR, Verschluss
magyar	ZÁVÁR (G > W > V).

A szumér Š -hang is Z -hangot eredményezhet a magyarban.

Szumér	ŠAG (agâmu), erregt; zornig sein
magyar	ZAVar
	ZAVarog
	ZAVaró
	ZAVarodott, stb.
Hangtan: ŠAG > ZAG > ZAU > ZAU > ZAW = ZAV-	
Szumér	ŠU, niederwerfen : ŠUŠ, idem
magyar	ZÚz (-z, mint képző).

*

18. A magyar ZS -hang a szumér Z -hangra megy vissza.

Szumér, szóeleji	ZAG, Zehnter, Zehnt
magyar	ZSÁKmány
szumér	ZAG, Grenze
magyar	ZSÁKútca (elhatárolt, körülzárt)
szumér	ZI (sanâku, zanâku) binden, fest-

magyar binden
ZSIneg (-neg, mint képző)
ZSInór.

Alaktan:
szumér NIG-ZI = ZI-NIG = ZINIG > ŽINIG = ZSIneg.

Szumér, szóbeleji GUZ, Band, Binde, Riegel
magyar GUZS.

Sok esetben a szumér szóeleji G -hang is
ZS -hangot eredményezhet a magyar nyelvben.

Szumér GIN : GEN, schwach, klein; Kind
magyar ZSEnge
ZSEngekorú
ZSEngesség.

Hangtan: GEN > JEN > ŽEN = ZSEnge
vagy: GEN > DZEN = nyelvj. DZSEnge = ZSEnge.

Szumér GU-GAR, aufhäufen, sammeln
magyar ZSUGOR-gat
ZSUGOR-i.

Hangtan: GUGAR > JUGAR > ŽUGAR = ZSUGOR-gat
vagy: G > DŽ > Ž = ZS.

Szumér GUGAR, sich beugen
magyar ZSUGORodik.

Hangtan: mint fent.

Szumér GU, anfüllen, sammeln
magyar ZSÚfol, ZSÚfolt.

Szumér GIG : GIB, krank sein; schmerz-
lich; beschwerlich

magyar ZSIBbad
ZSIBbadt
ZSIBbaszt
ZSIBbasztó.

Hangtan: GIB > JIB > ŽIB = ZSIB-
vagy: G > DŽ > Ž = ZS.

Ugyanez a lehetőség figyelhető meg a szó-
eleji szumér D -hanggal összefüggésben is.

Szumér DIB : DIM, Zorn, Groll; zürnen
magyar ZSEmbel
ZSEmbelő
ZSEmbes.

Hangtan: DIB : DIM > DŽIM > ŽIM = ZSEmbel.

Szumér DIB(riksu), Band, Binde; fassen
magyar ZSEB.

Hangtan: DIB > DŽIB > ŽIB = ZSEB
törökben CEP (DŽEP), idem.

A magyar Z -hangnak is szumér D -hang
előzménye lehet.

Szumér DAB, festhalten; fassen
magyar ZABoláz
ZABola
ZABla.

Hangtan: DAB > DZAB > ZAB = ZABoláz

vagy: D > S > Z = Z, mert már a szumérban is
lehet: D = S!

Szumér DAL (lîku : lûku), nehmen; ent-
leihen; annehmen; Pfand

magyar ZÁLog
ZÁLogba tesz/vesz

Hangtan: DAL > DZAL > ZÁL = ZÁLog

vagy: DAL > SAL = ZÁLog (már a szumérban!).

Szumér DIB : DAB, ausgiessen
magyar ZÁPor-eső.

Hangtan: mint fent.

Szumér DIB : DAB, Besinnung rauben; Ra-
serei

magyar ZÁPeszú.

Hangtan: mint fent.

Szumér DE (: DUG), sprechen; verkünden;
singen; brüllen; Musik; Jubel

magyar ZENE

magyar	CSÖKKentés
	CSÖKevény
mongol	ČŮGen, idem
	ČŮGE-le-, csökken
ótörök	-ČĀK, -ČĀK, deminutivformáns, át - ment a szlávba, pl:
	Dub-ČEK = kicsiny Dub(fa)
török	-ČIK, -ČŮK, stb., idem.
Szumér	SUR, regnen
magyar	CSURog-csepeg az eső
szumér	SAL, vulva (šalātu)
magyar	CSALád
szumér	ZIL, glänzen; hell; leuchten
magyar	CSILLog
	CSILLag
	CSILLámlik
szumér	ZUBI, fliessend; e. Wassergraben
magyar	CSOBOgás
	CSOBOgó.

Néhány rokonyelvi összefüggés.

Szumér	DIB : DIM = fassen, packen; D:S.
Magyar	CSÍP
zürjén	TŠEPelt-, idem
votják	TŠEPilt-, idem
cseremisiz	TŠIBišt-, idem
mongol	ČIMki-, idem
oirot	ČIMči-, idem
khalkhamong.	ČIMjila-, idem
ozmán	ČIMdik, csípés
baskir	ŠEMet-, csíp.

Szumérban D - S hangviszony.

Szumér	DAL : SAL, weit ausbreiten
mongol	DELge-, ausbreiten
ewenki	DELei, Breite
lamut	DEL-, sich ausbreiten

magyar	SZÉLes. Stb.
	A C -hang.
Szumér	SIG-MUG-HUL, aufgebrauchtes Kleid; Lumpen
magyar	CÓK-MÓK.
Szumér	SU-UB, küssen
magyar	CUPOg CUPPant CUPPan.
Szumér	ŠER, Schnur, Strick; binden
magyar	CERna CERNaszál
szumér	ZI : ZIG, grimmig sein; wüten; toben; rasen
magyar	CIVakodás CIVakodik CIVakodó.
Hangtan:	ZIG > TSIŮ > TSIW = CIVakodás.
Szumér	ZI : ZIG, hinkommen, ankommen; in Ordnung halten; anlangen; recht sein; begreifen;
magyar	CÉlba-jut CÉlhoz-ér CÉlszerű CÉltudatos CÉl(-l, mint képző).
Hangtan:	ZIG > ZII > ZII > TSI > CĪ = CĪ- = CE-l.
De lásd:	
szumér	TIJ, zu Ende sein : TI-IL CÉlba-jut
szumér	TIL, Leben élet-CÉL
szumér	TIL, vollenden; fertig sein ausführen CÉltudatos

magyar CÉlt ér
CELSzerű.Stb.
Hangtan: T > TS > C!
Szumér ZI : ZIG, tarâşu:lal, strecken;
richten;Richtung
magyar CÉl (-l, mint képző)=irány!
CEloz = irányoz!

Hangtan:mint fent.

Tehát a szumérnyelvi T -hang is eredményezhet C -hangot a magyar nyelvben. Tudvalevő, hogy a szumér Z -hang is előzménye lehet a szóeleji magyar T -hangnak.

Szumér ZU, wissen;erkennen;lehren;lernen;kennen;Weisheit;Kenntnis
magyar TUd (-d, mint képző)
TUdakol
TUdat
TUdatlan
TUdatos
TUdás
TUdomány
TUdomás
TUdós
TUdósít
TUdtul ad.Stb.

Rokonnyelvi
zürjén TEd-, ismer, tud
votják TÓd-, idem
finn TUnte-, érez, ismer
ótörök TUy-, merken, einsehen, erkennen
török DUy-, fühlen, hören
mongol CIda-, ("TIda-), fähig sein, können.

Ebben az esetben is pontosan látjuk a szumér-urál-altáji hang-egyeséseket:

szumér Z : T : S : D
mongol Č - T
ótörök T
török D
jakut T
szagáji Z
magyar T.
Stb.

Például:

szumér ZAG, Höhe
ótörök TAG, Berg, Gebirge
török DAG, idem
kirgiz TAU, csúcs
mongol TAG, idem. Stb.

Most figyeljünk meg néhány szóbeleji összefüggést.

Szumér AŠ-BAR, Entscheidung
magyar sorrend BARAŠ
PARANCS : Š > Č (-n, mint orrhang)

átment az akkádba: PURUŠSU, idem
átment a szlávba: POROČiti, idem!

De:

szumér AŠ, verfluchen; Fluch
magyar ÁTok, Átkoz, Š > T.
Szumér GUZ, sich niederkauern
magyar KUČorog, Z > C
szumér GIŠHAR, Umriß; zeichnen; Bild
magyar KAČSKARingós betű, Š > CS
szumér GIS, männlich
magyar KACKiás legény, Š > C
szumer NISSAG : NISSAGU, Fürst, Herr
magyar, tájszó NAČČAGO-s úr, S > CS.

*

20. A magyar R -hangnak elsősorban szumér R -hang előzménye van.

Szumér, szóeleji	RA, schlagen
magyar	meg-RAk (-k, mint képző)
szumér	RIG, sprechen
magyar	REGél REGélés REGE.
Szumér	RI : RIB, fliegen
magyar	REBdes REPked REPül RÓPPen. Stb.
Szumér	RIG, tilgen
magyar	le-RÓ
szumér	RIB, übergross sein
magyar	RÉM-nagy
de:	ROPPant
szumér	RI : RIG, fern; früher; vor al -
magyar	REGi tern REGies REGi keletű REGi idők. Stb.
Szumér	RE (:RÉDU), folgen; führen; len-
magyar	ken; herbeiführen; Leitung REnd(-d, mint képző, -n orrhang) REndel el-REndel REndes REndszer REndszabály REndelet REndez REndbe szed/hoz REndet csinál REndre utasít. Stb.

Megjegyzés: a szumér RE szót megtaláljuk, mint jövevényszót az akkád nyelvben: RÉDU, szláv -ban: RED, mint jövevényszó a szumér-magyarból. A magyar: REND szó, tehát nem szláv eredetű!

Szumér	RI : RIB, werfen RÓPit
szumér	RI : RIG(:RIB : RIM), einstürzen, verfallen; Ruine
magyar	ROm ROmba dől ROmbol. Stb.

Szumér, szóbeleji	IR, gehen (eilig)
magyar	IRamodik
szumér	ARA, glänzend
magyar	ARAny (-ny, mint képző)
szumér	AR, Lob spenden
magyar	ÁRadozik
szumér	GAR, Sessel; sinfassen; umschliessen
magyar	KARos-szék. Stb.

A szumér nyelvi L -hang is előzménye lehet a magyar nyelvi R -hangnak.

Szumér	LUGUD, kurz, klein
magyar	RÓVID.
Hangtan:	LUGUD > RUGUD > RUJUD > RUWUD = RÓVID
finnb.	LYHYT, idem.

*

21. A magyar N -hang elsősorban szumér N -hangra megy vissza.

Szumér, szóeleji	NA(NABŪ, NIBU), rufen, nennen, Name
magyar	NEV, nevet
szumér	NAB, NA-AB, Ortschaft
magyar	NÉP NÉPesség
szumér	NIGIR : NAGIR : NADIR, Beamte
magyar	NADOR
szumér	NA, beischlafen

magyar	NÁsz (-sz, mint képző).
Szumér, szóbeleji	GIN, gehen, kommen
magyar	JÖN
szumér	EN, E-EN, ich
magyar	ÉN, ENmagam
szumér	ZA-GIN = GINZA,
magyar	KINCS.

*

22. A magyar NY(Ń) -hang a szumér N -hangra megy vissza.

Szumér, szóeleji	NAG, trinken
magyar	NYAKal
szumér, szóbeleji	KINGI, Schriftstück/werk
magyar	KÖNYV.

Legtöbb esetben a magyar NY -hang a szó -elején D > J > Ń = NY -hangfejlődést mutat.

Szumér	DE = DU (:šaku), bespritzen, begiessen (:ruhû), Spucke, Speichel
khalkhamongol	DOLõ-, nyal
irottmongol	DOLuga-, nyalogat!
ewenki	DAla-, megnyal
lamut	DAl-, idem
kalmük	DOLã-, nyal
ótörök	YAla-, idem : csuvasz SÚla-, idem
török	YAla-, idem : jakut SALa-, idem
magyar	NYAl (-l, mint képző)
zurjén	NUL-, idem
votják	ŃUL-, idem. Stb.

A hangváltozás menete:

ősnyelvi - szumér	D : DE = DU, bespritzen, begies-
mongol-tungúz	D sen
török-jakut-csuv.	J → S = Š
magyar-"fgr"	Ń.

Ezek szerint a szó ősjelentése: MEGNEDVE-SÍT, MEGNYÁLAZ. A szumér szó jelentése egyben: tisztít = reinigen, tehát a szőrét nyalogató macska NYALAZVA mosakszik. Ugyanezt cselekszi az ember is, ha más híján, LENYALJA a kezéről az ételmaradékot, tehát benyalaz = megnyal.

Szumér	DE : DI, sprechen, reden, rufen
török	DIL, Sprache, Gerede
ótörök	TIL, idem
magyar	NYElv.

A hangváltozás menete:

D > J > Ń = NY.

Szumér	DI (kabû, kibû), aussprechen, aus-
	sagen, erklären, nennen
magyar	NYIlatkozik : az őstő NYI-
	NYIlatkozat
	NYIlatkozás
	NYIlvánít
	NYIlvánítás. Stb.

A hangváltozás menete:

DI > JI > ŃI = NYI-.

Szumér	DUG (damâku; damku; dumku; damiktu gut, süß; schön; hell; rein; ge- sund sein; freundlich; gnädig günstig; wirksam; entscheiden
magyar	NYUGalom
	NYUGalomba vonul
	NYUGasztal
	NYUGodni megy
	NYUGovára tér
	NYUGodt
	NYUGszik
	NYUGodtan
	meg-NYUGtat
	meg-NYUGszik. Stb.

Hangtan: DUG > "JUG > NUG = NYUG-.
 Szumer DU : DUB (:DIM), drücken;lasten;
 wuchtig sein;pressen;
 überwältigen;siegeln;
 auspressen

magyar NYOm
 NYOmasztó teher
 NYOmatékos
 el-NYOm (-m, mint képző)
 NYOmás alatt van
 NYOmás
 NYOmda.Stb.

Hangtan: DU(b) > "JU > NU = NYOm.

Szumer DIRI, DIR, überschüssig, übervoll;
 Überschuss;mehr als

magyar NYERE-ség
 NYERÉS
 NYERÉszkedik
 NYEREKedik
 NYEREmény.Stb.

Hangtan: DIRI > "JIRI > NIRI = NYERE-.

A magyar NY -hangnak néhány G > "J > N = NY összefüggése is lehet.

Szumer GI (gi-gi), öffnen
 magyar NYIt (-t, mint képző)

Hangtan: GI > "JI > NI = NYI-.

Szumer GIG, beschwerlich, schlimm;krank;
 schlecht

magyar NYÜGös.

Hangtan: GIG > "JIG > NIG = NYÜGös.

Szumer GU, Hals, Nacken; Ufer (!)
 magyar NYAk (-k, mint képző)

Hangtan: GU > "JU > NU > NO = NYAk

török YAKa = gallér és part (!)
 Szumer GU, unterworfen; Niedergeschla-
 genheit

magyar el-NYOm
 NYOmott hangulat.

Hangtan: GU > "JU > NU > NO = NYO-.

Amint látható, a magyarnyelvi NY -hang el-
 sősorban az ósnyelvi - szumer D és G -hangok
 vokalizálódására vezethető vissza. Az NY -hang
 tehát épp olyan félvokális, mint a J vagy a
 GY -hangok nagy része.

Meg kell említeni, hogy a szóvégi NY -han-
 gok, mint képzők, ilyen változáson mentek át:
 takONY < takONIJ.

Tehát: NIJ > N'J > NJ > N = NY. A NIJ szó-
 alak pedig ebből az ósnyelvi - szumer szóból e-
 red:

NIG > NIJ : G > J. - A szumerban a NIG e-
 lem az "abstraktum"-ok képzője. Rekonztruálva
 a "takONIJ" szóalakot, ilyen képet kapunk:

↓ "DUG-A-NIG NIG-DUG-A
 ↓ TAK-O-NIJ = takony.

A szumer DUG szó jelentése: ausgiessen,
 ennek abstraktuma: Ausguss: kiöntés, kiömlés, ki-
 folyás. A magyar TAKONY szó ősjelentése tehát
 kifolyás, kiöntés = takony.

Az ilyen és hasonló esetekben az NY -hang
 nem hang, hanem hanggá redukálódott szó(tag).

*

23. A magyar LY -hang szóbeleji eredete szumer
 L -hangra vezethető vissza.

Szumer HAL, rasch fliessen
 magyar FOLYik ; tájszó FOLik.

Lehet ugyanez az L -hang GY -hang is a

magyarban:

szumér HAL-ba, Kálte, Frost
magyar FAGYás.Stb.
Szumér HUL, (kallu : kalálu), leicht, we-
nig, gering werden/sein
magyar FOGY
FOGYatékos
FOGYatkozik.Stb.

A magyar szóvégi LY -hangok nagy része ,
mint képzők, szintén egy szó(tag)ból redukáló-
tak hanggá. A magyar nyelvészet a finnugoros
származtatási elmélet kényszerzubbonya szűk te-
rületén mozogva, nem veszi vagy nem akarja ész-
revenni, hogy a törökben ilyen denominális no-
menképzők vannak:

-LI, -LU, -LY, -LÜ
pl. ev-LI, ein Haus habend
yer-LI, einheimisch
köy-LÜ, földműves, paraszt:falubéli
yazi-LI, írott.Stb,
mongolban saga-LI, milking
saču-LI, libation
magyarban vesz-é-LY
szeg-é-LY
oszt-á-LY
szem-é-LY
lap-á-LY.Stb.

Ez az összefüggés világosan bizonyítja azt
a tételünket, hogy a magyar szóvégi LY -hangok
eredete az eredetileg képző-szó(tag) : LI vo-
kalizálódása:

LI > LY.- Bizonyítékul: megvan ez a képző
a finn nyelvben is, pl. LÖYLY < LÖY-LY (ejten-
dő: löülü). Ennek a szónak helyes alaktana szem-
lélteti, hogy a szóbeleji L -hang nem tartozik
a tőhöz, hanem a képző funkcióját tölti be, mint
az altáji nyelvekben több hasonló példával e-
gyütt. Ez a szó csak a magyar LÉ -lek szóval e-

gyezik mint LÖY-ly
nem LILcu, az ómagyarban
hanem LE-lic = LÉ-lek szónak képzője
-LIC = -LEK, stb., egyezik az altáji
analógiákkal.

Ótörökben -LIG, -LÜG, -LIK, stb. (abstracta +
adjectiva)

yimiš-LIK, gyümölcsös (kert)
törökben -LIK, -LÜK, stb. (abstr. + adj.)
güzel-LIK, szépség

mongolban -LIG, stb.
jimiš-LIG, gyümölcsös (kert) stb

Ez a képző, amint láttuk, megvan a magyarban
is Régi alakja: -LIC, újabb: -LEK, stb. Az eredetibb
hangszerelése az altáji nyelvterületen van meg
(baskirban pl. osta-LYK) így: -LIG. Ez a képző meg-
van a magyarban hangváltozással is: LIG > LIJ.

Ebben a szóalakban mutatható ki:

fogo-LIJ < "fogo-LIG"

Ennek a képzőnek hang- és alaktani változá-
sa is eredményezhet LY-hangot a szóvégén a ma-
gyarban:

LIG > LIJ > L'J > LJ = LY.

Igy: a régiebb

fogo-LIJ > fogo-L'J fogo-LJ = fogo-LY

mongolban

bogo-L, rabszolga

ewenki

bogo-LI, kótél.

Amint láthatjuk, a magyarnyelvi LY-hang
több ősforrásra mehet vissza, nemcsak az urá-
lira...

Ennek a képzőnek ősnyelvi - szumér eredete
az alaktani összefüggéseknél tárgyaljuk
majd meg.

Végül meg kell említeni, hogy a magyar V
-hang a szóelején sok esetben nem szerves része
a szónak, hanem csak fonetikus toldás vagy kie-

gészítés.	
Szumér	IGI, sehen; schauen; beobachten
magyar	vIGYA'z, de: ÜGYEL(-z, mint képző)
zürjén	VIDŽ-, sehen, bewachen, beobachten
i-mongol	AJI-g, aufmerksam, vorsichtig
kalmúk	ADŽI-g, idem
"	ANTŠlxa, nachsehen, durchforschen
cseremisiz	ONDŽ-, achtgeben; achten; Vorsicht
"	ANDŽ-, idem (az -n-, mint orrhang)

Szumér	UR(šarûru), Glanz, Strahl
	IR(šarâsu), leuchten, scheinen
	AR(namâru), hell, licht werden; leuchten; Tagesanbruch, Morgen

magyar	vIRRad : virad
	vIRRadat : viradat
mordvin	vARmede-, idem
irottmgol	ŐR-, Morgendämmerung; das Tagen
török	ŐRüng, hell
ótörök	IRTâ, morgens, früh
csuvasz	IR, idem. Stb.

Figyeljünk meg még néhány urálaltáji N : L -hangviszonyt.

Cseremisiz	LENG, sehr
magyar	LEG-,
ózbék	LIQ-, ganz
finn	LII-ka, nyelvj. LIGaks, zu sehr, zu viel
i-mongol	NENG, sehr, durchaus.
Irottmgol	NAM, niedrig
"	NAMta-ji-, flach sein
"	NAMta-s, sich plötzlich hinlegen
magyar	LAPos
	LAPul

votják	LAPEG, niedrig
"	LAPinti, niedrige Stelle
mordvin	LAPš, LAPuža, flach, Blatt
finn	LAPPEA: LAPPa, Blatt, Platte
i-mongol	NABči, NAMči, Blatt
moghuor	NAMA, LABA, idem
török	YAPrak, idem
magyar	LAP
"	LAPát.

A szóeleji L - N - J -hangok ebben az e - setben nem elsődlegesek, hanem az ősnyelvi - szumér Š -hangra mennek vissza.

A hangfejlődés menete:

1. Š > L > N.

Szumér	ŠUB, plattdrücken; plätten
akkád	LABânu, idem, jöv.-szó a szumírban.
	LABna, niedrig " "
	LAPânu, plattdrücken " "
	LÂPU, Halm, Sprosse " "
magyar	LAP, LAPos, LAPát
moghuor	LABA, lap
mongol	NABči, idem
"	NAMči, idem

2. Š > J.

Szumér	ŠUB, plattdrücken, plätten
török	YAPrak, lap

Amint látjuk a szumér szóeleji Š -hang a magyarban sok esetben L -hanggá lesz; ez az L -hang továbbfejlődve - vagyis romlással - a mongol nyelvekben N -hanggá lett. A törökben pedig egyenes Š > J romlást látunk.

A szumér nyelv valóban az úgynevezett urálaltáji nyelvek "archaikus" alakja.

Befejezésül meg kell említeni, hogy sok szumér szó átment az akkádnak mondott nyelvbe,

mint jövevényyszó a szumérból. Ezeket az "akkád-
-hangszerelésű" szavakat kimutatjuk a magyarban
is:

akkád	ADŪ, Bestimmung, Arbeitspensum
magyar	ADÓ
akkád	AŠĀRU : WAŠĀRU, Ort, Stelle, Stätte
magyar	-VÁSÁR (semmi köze a "vásár" = BAZARperzsa szóhoz, hanem hely- ségnev: Márton-VÁSÁR, Már - ton-HELY!
akkád	BAŠĀLU, Fesselung
magyar	meg-VÁSÁL
akkád	BĀRTU, Empörung, Widerspenstig - keit
magyar	PÁRTOS
akkád	BAŠĀLU, kochen, erhitzen
magyar	VÁSÁL és VASALÓ-ház
akkád	GUĤU, GUĤĤU, Husten, Auswurf
magyar	KÖHÖG
akkád	GIMĪLU, schonen; Schonung
magyar	KIMÉL, KIMELET
akkád	GANĀSU, schlecht, böse
magyar	GONOSZ
akkád	GAŠŠIDAKU, KAZIDAKU, Müller
magyar	malom-GAZDA /KAZDA
akkád	DĀDU, Geliebte(r)
magyar	DED
akkád	DARĀGU, Weg
hethita	DEREK
magyar	DEREK-út
akkád	HAMĀtu, eilen
magyar	HAMAR
akkád	HASTU, Spalte, Riss, Schlucht
magyar	HASADÉK, Hesdát
akkád	TAĤĀDU, reichlich, strotzend
magyar	TEHETŐS
akkád	IZZU, gewaltig, fruchtbar

magyar	ISZONYÚ
akkád	ILLĀmi, vor, vorn
magyar	ELŐL, ELSŐ
akkád	NIŠŠIKU, Fürst; hochangesehener
magyar	NACCAGOS úr
akkád	KĀBĀRU, dick, voll sein
magyar	KÖVEK
akkád	KALAPATTU, Brechwerkzeug, Beil
magyar	KALAPÁCS
akkád	KAMŪNU, Kümmel
magyar	KÖMÉNY
akkád	KAŠĀsu, wetzen, schärfen
magyar	KŐSZÖRŰ
akkád	KAŠĀRU, binden, flechten
magyar	KŐSZORÚ
akkád	KĀŠU, sich verspäten
magyar	KÉSİK
akkád	LABŪ, Umhüllung, Umschlag
magyar	LEPEL
akkád	LEBĒnu, platt drücken
magyar	LEPÉNY
akkád	LABĀŠU, Kleid, Gewand
magyar	LABAS
akkád	LUPPU, Balg, Schlauch
magyar	LOPÓ
akkád	MALĀlu, sich vergnügen, spielen
magyar	MULAT
akkád	MESŪ, waschen, abwaschen
magyar	MOS
akkád	MARĀKU, zerkleinern, zerbröckeln
magyar	MORZSÁL
akkád	NABŪ, NIBU, Name
magyar	NEVEZ, név
akkád	NAGĀGU, meckern, blöken
magyar	NYEKÉK
akkád	SĀBŪ, SĀBITU, Schankwirt
magyar	CSAPOs, CSAPLár
akkád	SALĀTU, zerschneiden

magyar	SZELEtel
akkád	SALĀTU, Sippe, Verschwägerung
magyar	CSALÁd
akkád	SĒRU, Dach, Hütte
magyar	SZĒRÚ
akkád	SARĀPU, schlürfen
magyar	SZŐRPÓl
akkád	PĀŠU, Axt
magyar	FĒSZE, fejsze
akkád	PUSSŪ, zerstören, vernichten
magyar	PUSZtít
akkád	PARKU, versperrt, verschlossen
magyar	PORKoláb
akkád	PATĀKU, prägen
magyar	PETĀK
akkád	ŠABU, Mannschaft, Heer, Leute
magyar	CSAPAt
akkád	ŠUBĀtu, Kleid, Gewand
magyar	ŠUBA
mongol	ČUBA
akkád	ŠAHTU, auspressen, keltern
magyar	SAJTol
akkád	ŠAMŪ, durstig, dürsten
magyar	SZOMjas, régi SZOMĒ
akkád	KERĒbu, sich nähern, herbeikom-
magyar	KERŪl men
akkád	RABBU, gross
magyar	ROPPAnt
akkád	RAPĀsu, zerschlagen
magyar	REPEsz
akkád	RAGĀbu, zusammenfügen
magyar	RAGAszt
akkád	ŠĀRTU, Haar, Behaarung
magyar	SŐRTE
akkád	TĀRU, zurückkehren, (sich)wenden
magyar	TER, TERŪl-fordul
akkád	ALĀKU - HALĀku, gehen
magyar	HALAd

akkád	AWĀTUM, ugarit H.W.T, Sache, Angelegenheit; Wort sprechen; aussagen
magyar	HIVATkozik, HIVAtal, stb.
akkád	DŪŠU, üppig, reich
magyar	DUS
akkád	DULLU, DULŪM, Arbeit, Dienst
magyar	DOLOg
akkád	GURĀBU, Strohülle f. Fass/Krug
magyar	GARABó, GARABoly
akkád	HĀBĀRU, lärmern, Aufruhr, Unruhe
magyar	HABORGás, HĀBORít
akkád	KĀNU, bestimmen, festsetzen
magyar	KENYszerít
akkád	KAPĀru, abschälen
magyar	KOPÁl
akkád	KAWŪm, aussen
magyar	KIVŪl
akkád	SANĀKU, ZANĀKU, binden
magyar	ZSINEG
	Stb.

A magyar J -hang sok esetben a szumér Š -hangra megy vissza.

Szumér	ŠAG(damāku, damku, dumku), Wohl, das Glück; schön; gesund sein
magyar	JAVa
	JAVadalmas
	JAVadalom
	JAVak
	JAVall
	JAVarésze
	JAVaslat
	JAVasol
	JAVaban
	JAVát akarja
	JAVít
	JAVul, Stb.

Hangtan: ŠAG > JAG > JAU > JAU > JAW = JAV-.
Megjegyzés: ez a szó szintén lehet a magyar JÓ szónak ősforrása, mert ŠAG = gut, wohl.

Hangtan: 1. ŠAG > JAG > JAU > JAU > JAO > JŌ = JÓ
de: JAW = JAV-
2. DUG > JUG > JUU > JUU > JUO > JŌ = JÓ.

Szumér ŠEG, Eis, Kälte, Frost
magyar JÉG, JEGEs.

Megemlítendő még, hogy a szumér ŠAG szó jelentése: Herz, Mitte, Eingeweide. Ezt a szót megtaláljuk a magyarban ilyen alakban is:

ŠAG > SAVa-borsa valaminek. A benseje, a szíve, a közepe.

Mindakét esetben látható a G-hang vokalizálódása és hosszú hanggá való összevonása.

Azt is világosan meg tudjuk különböztetni, hogy miért van az egyik nyelvjárásunkban

JUO = JÓ
JAQ = JÓ.
másikban

Ezek az egyezések annyira jellemzőek, hogy csak csodálkozni lehet a magyar nyelvészet mulasztásán...

V É G S Z Ó .

Szerény munkám kb. ötszáz szumér tőszót elemez. A szumér hangrendszer elemeiből levezetem a modern magyar nyelv hangrendszerét. Ötezer év előtti szókincs válik elevenné az összehasonlítás folyamán, s így felmerül a kérdés, rokona-e a szumér nyelv a magyarnak?

A válasz erre: NEM! A magyar nyelv a szumér modern változata, logikus folytatása és egyenesági örököse!

A szumér nyelv nem halt ki, nem tűnt el és nem olvadt be más nyelvekbe, hanem átesve az évezredek viszontagságain, hangtani változásokon, megmaradt élő nyelvként Európa közepén a szent, az egyetlen és örök magyar nyelvben!

A bemutatott munka nem tökéletes. Nem volt szándékomban minden részletre kitérő dolgozatot adni - eröm erre nem elég!

Munkám célja, a hangtani összefüggések megvilágításának, a nyelv tudományos szabályok alapján levezetett szókincsének a közvélemény elé való terjesztése...

Szakembereknek is szánom tanulmányomat. Szigorúan követem az összehasonlító nyelvészet szabályait, melyeket nem én állítottam fel, hanem a nyelvtudósok serege. Én csak alkalmazom, mert a hivatalos nyelvészet a tudománytól idegen okok-

ből nem szándékozik foglalkozni ezzel a kérdéssel - íme, a magyar nyelv igenis a szumer nyelv származéka! Bizonyíték erre, a hangrendszer és az ebből következő etimológiák egyezése és végül az alaktani, tagadhatatlan összefüggés... A tanulmány nyelvészeti érvei oly meggyőzőek, hogy felszólítom a szaktudományt: valljon színt, cáfolja meg a bemutatott és a még bemutatandó tételeket.

Cáfolja meg, hisz rendelkezésére állanak ugyanazon szaktudományos források a tétel elvetésére vagy elfogadására, cáfolja meg, hisz az igazság nem csak e sorok írójának érdeke, hanem a hivatalos tudományé is, tehát cáfolja meg a bemutatott tételeket.

Semmiféle mellébeszélést nem fogadok el, - csak a tudományos érveket, - mert én is igyekeztem a tudomány szabályait követni és így elvárhatom, hogy a hivatalos tudomány sem propaganda érvekkel jön, hanem őszintén az igazságot kutatja.

A közvélemény elé tárt dolgozat szakmunka. A magyar nyelv hangtörténete. A valódi hangtörténete. Nem a megmásított...

Mint minden ilyen és hasonló munkáknál elkerülhetetlen, hogy esetleges hiba ne csússzék "a sorok közé". Mindenesetre hangsúlyozom, hogy minden leírt szóért vállalom a felelősséget...

A magyar nyelv nem csódtömeg, melyet felelőtlen nyelvészek fűnek-fának szétosztogatnak. A magyar nyelv az elmúlt évezredek tanúsága és a jövőző igazsága.

A magyar nyelv nem összelopkodott és elkőcsönzött zagyvalék, ahogyan ezt a finnugor nyelvészet egy évszázada erőszakolja, hanem szent és örök szülöttje az emberiség legelső kultúrájának.

A szerző.

- Szinnyei J.: Magyar nyelvösszehasonlítás (finnug).
 Bárczi G.: Magyar hangtörténet.
 Gombocz Z.: Magyar hangtörténet.
 " A magyar nyelv etimológiai szótára.
 Kriza J.: Erdélyi tájszótár.
 Kálmán: Manysi nyelvtan.
 Károly S.: A bécsi kódex nyelvtana.
 Bartha K.: Történeti magyar szóalaktan.
 Hunfalvy P.: Magyarország ethnographája.
 Wichmann Gy.: A csángó-nyelvjárás szótára.
 László Gy.: A honfoglaló magyar nép élete.
 Németh Gy.: A honfoglaló magyarság kialakulása.
 Póra: A magyar nyelv szinonim szótára.
 Deimel A.: Sumerisch-Akkadisches Glossar.
 " Akkadisch-Sumerisches Glossar.
 " Sumerische Grammatik.
 Poebel A.: Grundsätze der sumerischen Grammatik.
 Falkenstein: Grammatik der Sprache Gudeas. I-II.
 Jestin R.: Le verbe sumérien. I-II.
 " Abregé de la grammaire sumérienne.
 Poppe N.: Grammar of written Mongolian, Wiesbaden.
 " Vergleichende Gram. der Altaischen Sprach.
 Kissling H. J.: Osmanische-Türkische Grammatik.
 Gabain A.: Alttürkische Grammatik.
 Ramstedt G. J.: Kalmückisches Wörterbuch.
 Zebek: Mongolisch (xalxa)-Deutsches Wörterbuch.
 Toivonen-Joki: A finn nyelv etimológiai szótára.
 Hauer: Handwörterbuch der Mandschu-Sprache.
 Dmitriev N. K.: Étude sur la phonétique Bachkire.
 Orosz-Baskir szótár.
 Décsy Gy.: Einführung in die Finnisch-Ugrische Sprachwissenschaft.
 Benzing J.: Die Tungusischen Sprachen.
 Padanyi V.: Sumer-Magyar nyelv lélekazonossága.
 Lenormant F.: La langue primitive de la chaldée et les idiomes touraniens.

A SUMÉR-MAGYAR TANULMÁNYOK

II. száma:

P.JENSEN:

" Egy sumér varázstábla titkai."

III.száma:

CSÓKE SÁNDOR:

"A magyar nyelvben továbbélő sumér."

IV.száma:

LELKES GÁSPÁR O.S.B.

"Sumér mithosz - magyar mithosz."